

Miljøgodkendelse til svineproduktion på
Sølyst 1
4532 Gislinge
§16a i husdyrbrugloven
(2533 m² / 3966 kg NH₃-N pr år)
Holbæk Kommune
18.04 2024

Oplysninger	
Ejendommen	Sølyst 1, 4532 Gislinge
Ansøger og ejer af dyrehold	Protekta Farms A/S v. Anders Jakobsen
Ansøgers adresse	Brændemosevej 31, 4400 Kalundborg
Ansøgers CVR	18490730
CHR	116021
Ejer af ejendommen	Nesdugaard A/S
Ejers CVR	40590552
Ejendomsnummer	3160018704
Matrikler	1av Lammefjorden, Kundby (stalde og bygninger) 1ah Lammefjorden, Kundby (mark) 1ax Lammefjorden, Kundby (mark) 1ay Lammefjorden, Kundby (mark) 1aø Lammefjorden, Kundby (mark) 1e Lammefjorden, Kundby (mark og solceller) 49 Lammefjorden, Kundby (mark) 4l Gislinge By, Gislinge (mark) 1bl Lammefjorden, Gislinge (mark) 1e Lammefjorden, Gislinge (mark) 1h Lammefjorden, Gislinge (mark) 9b Sandby By, Kundby (mark)
Virksomhedstype	IE-brug, slagtesvin
Ansøgningsnummer	240956
Konsulent	VKST, Piil Krogsgaard
Myndighed	Holbæk Kommune
Journal nr.	23-019883

Indhold

1. Ikke-teknisk resumé	5
2. Afgørelse om miljøgodkendelse	7
2.1 Retsbeskyttelse.....	7
2.2 Klagevejledning	7
2.3 Offentliggørelse af ansøgning.....	8
2.4 Høring	8
2.5 Offentliggørelse af afgørelsen	9
3. Vilkår for miljøgodkendelsen	10
4. Miljøredegørelse og -vurdering	16
4.1 Sagsforløb og forudsætninger	16
4.1.1 Konsulent.....	17
4.2 Produktionsareal, dyrehold, gødningsopbevaringsanlæg og drift.....	17
4.2.1 Det ansøgte projekt.....	17
4.2.2 Produktionsareal og dyrehold.....	18
4.2.1 Gødningsopbevaringsanlæg og teknologi.....	19
4.3 Husdyrbrugets beliggenhed i forhold til faste afstandskrav	19
4.4 Husdyrbrugets landskabelige placering og planmæssige forhold	19
4.5 Opbevaring af husdyrgødning, kapacitet og håndtering	21
4.6 Ammoniakfordampning	22
4.6.1 Naturvurdering – krav til kvælstofdeposition til ammoniakfølsomme naturtyper	22
4.6.2 Bilag IV-arter.....	24
4.7 Lugt	25
4.8 Øvrige gener	26
4.8.1 Støj og rystelser	26
4.8.2 Støv	27
4.8.3 Lys.....	27
4.8.4 Skadedyr	28
4.8.5 Transport.....	28
4.9 Affald og ressourcer.....	30
4.9.1 Affald	30
4.9.2 Tagvand og spildevand	30
4.9.3 Olie og kemikalier	30
4.10 BAT.....	31

4.10.1	BAT – Ammoniakemission	31
4.10.2	BAT – Råvarer	32
4.10.3	BAT – Energi	32
4.10.4	BAT – Vand	32
4.10.5	BAT – Management	33
4.11	Driftsforstyrrelser og uheld	33
4.12	Egenkontrol	33
4.13	Ophør af husdyrbruget	34
4.14	Alternative løsninger	34
4.15	Samlet vurdering	34
5.	Bilag	36
	Bilag 1. Situationsplan	36
	Bilag 2. Produktionsareal	38
	Bilag 3. Miljøkonsekvensrapport (ansøgers konsulent)	39
	Bilag 4. Udpegningsgrundlag nærmeste Natura 2000 område	57

1. Ikke-teknisk resumé

Ansøger og ejer

Ansøger er Protekta Farms A/S, der har lejet produktionsanlægget på Sølyst 1. Ejendommen ejes af Nesdugaard A/S.

Ansøgt

Af hensyn til størst mulig fleksibilitet i udnyttelse af anlægget, er der søgt om at få godkendt anlægget til "flex-gruppe" med smågrise og, eller, slagtesvin på ejendommen i eksisterende stald.

I forbindelse med ændring af dyreholdet fra smågrise til flexgruppen smågrise og slagtesvin sker er ingen ændringer af staldanlægget, og produktionsarealet er fortsat 2.533 m².

Der er eksisterende gyllebeholder med teltoverdækning.

Nudrift og 8-årsdrift

Nudriften er § 16b miljøtilladelse fra 16. december 2022 med et produktionsareal på 2.533 m² til smågriseproduktionen i eksisterende stald og den eksisterende overdækkede gyllebeholder. Miljøteknologi i nudriften er teltoverdækning af gyllebeholderen.

8 års driften er fastlagt i en anmeldeafgørelse fra 11. juni 2014 med en husdyrproduktion på 40.100 smågrise (7,2-32 kg) og 702 polte (32-107 kg). Der indgår ikke krav om miljøteknologi i 8 års driften, da der dengang ikke var tale om en miljøgodkendt produktion.

Bygningsmæssige ændringer og landskab

Der er tale om etablerede bygninger og der opføres ikke nye bygninger. Vilkår om beplantning fastholdes, så der ændres ikke i anlæggets landskabelige fremtoning.

Lugtmission

Lugtberegninger i ansøgningskemaet viser, at lugtgenekravet bliver overholdt til byzone, samlet bebyggelse og til nærmeste enkelt-bolig i landzone uden landbrugspligt.

Påvirkning af natur - Ammoniakmission

Kravet til totaldepositionen fra anlægget til kategori 1 og kategori 2 natur er overholdt.

Merdeposition til kategori 3-natur og kategori 3-skov ligger under afskæringskriteriet.

Nærmeste § 3-natur er en sø, der ligger 109 m vest for gylletanken. Der ligger et beskyttet engområde cirka 290 m syd for anlægget. Merbelastningen til søen og engen vil ikke give anledning til væsentlig tilstandsændring af naturområderne.

Der vil ikke ske tilstandsændring af kategori 3-natur og anden § 3 beskyttet natur som følge af det ansøgte.

Bedste tilgængelige teknologi - BAT

Det samlede BAT krav på 4.157 kg NH₃-N /år er overholdt. BAT-kravet overholdes ved anvendelse af de ansøgte staldtyper samt det teknologiske virkemiddel i form af teltoverdækning af gyllebeholderen.

Ejendommen er et IE-husdyrbrug og har redegjort for anvendelsen af bedste tilgængelige teknik indenfor emnerne råvarer, energi, vand og management.

Øvrige gener - Støj, støv, lys, skadedyr, fluer og transporter

Støj fra husdyrbruget med tilknyttede aktiviteter vurderes generelt ikke at give anledning til væsentlige støjgener for nabobeboelser.

På grund af beliggenhed i forhold til naboer og tilkørselsforhold, vurderes det, at støv i forbindelse med husdyrproduktionen og transporter ikke vil give væsentlige gener for omkringboende.

Belysning vurderes ikke at være til væsentlig gene for naboer og færdsel på nærliggende veje. Vurderingen er begrundet i afstanden til nærmeste naboejendomme og veje, samt den afskærmende effekt fra bygninger og beplantning.

Forebyggelse og bekæmpelse af fluer og skadedyr, herunder vilkår, vurderes at være tilfredsstillende.

De primære transporter sker i forbindelse med husdyrgødning, foder og ind- og udlevering af dyr. Antallet af transporter vurderes ikke at være større end forventeligt. Det vurderes, at støjvilkårene ved naboer vil blive overholdt, og at transporter i øvrigt ikke vil give anledning til væsentlige gener.

Alternative løsninger

Der søges ikke om bygningsmæssige ændringer, hvorved der ikke er tale om alternative placeringer. 0-alternativet vil være en videreførelse af den hidtidige drift, dog uden den fleksibilitet i dyrenes størrelse, som følger af nærværende § 16a godkendelse.

2. Afgørelse om miljøgodkendelse

Holbæk Kommune meddeler godkendelse til husdyrbruget på Sølyst 1, 4532 Gislinge, matrikelnummer 1av Lammefjorden, Kundby, med flere. Der gives godkendelse til et samlet produktionsareal på 2.533 m² til slagtesvin og smågrise. Der foretages ikke ændringer i bygninger eller staldanlæg.

Når denne miljøgodkendelse tages i brug, ophæves den eksisterende § 16b miljøtilladelse fra 16. december 2022.

Miljøgodkendelsen meddeles med hjemmel i § 16a, stk. 2 i husdyrbrugloven¹ og på de vilkår som fremgår af godkendelsen, samt reglerne i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen². Miljøgodkendelsen meddeles under forudsætning af, at de til enhver tid gældende regler på området og godkendelsens vilkår overholdes.

Holbæk Kommune vurderer, at ansøger har truffet de nødvendige foranstaltninger til at forebygge og begrænse forureningen blandt andet ved anvendelse af den bedst tilgængelige teknologi. Husdyrbruget kan således drives på stedet uden at påvirke omgivelserne på en måde, som er uforenelig med hensynet til omgivelserne.

Godkendelsen skal være udnyttet senest 6 år efter godkendelsen er meddelt. Hvis en del af godkendelsen ikke er udnyttet, bortfalder godkendelsen for denne del. Hvis miljøgodkendelsen har været udnyttet og efterfølgende ikke udnyttes helt eller delvist i tre på hinanden følgende år, bortfalder den del af miljøgodkendelsen, som ikke har været udnyttet i de seneste tre år.

Miljøgodkendelsen fritager ikke fra krav om eventuel tilladelse, godkendelse, dispensation eller lignende efter anden lovgivning og for andre bestemmelser, så som byggetilladelse.

2.1 Retsbeskyttelse

Vilkårene i denne miljøgodkendelse er omfattet af 8 års retsbeskyttelse, jf. § 40 i husdyrbrugloven. Dog kan vilkårene til enhver tid ændres efter reglerne i § 40, stk. 2.

Miljøgodkendelsen skal tages op til revurdering i 2032, hvor det skal vurderes, om husdyrbruget fortsat lever op til anvendelse af bedste tilgængelige teknikker og derudover skal husdyrbrugets totalpåvirkning af ammoniak til kategori 1 og 2-naturområder vurderes i forhold til de gældende ammoniakkrav for totaldeposition, og lugtbidraget skal vurderes i forhold til naboer.

2.2 Klagevejledning

Hvis du ønsker at klage over denne afgørelse, skal du klage til Miljø- og Fødevarerklagenævnet. Klagen skal indgives senest den **17.05.2024** klokken 23:59.

Du kan klage via Klageportalen, som du kan finde her: <https://naevneneshus.dk/start-din-klage/miljoe-og-foedevareklagenaevnet>. Du logger på Klageportalen med MitID. Du kan finde nærmere information om, hvordan man klager via Nævnenes Hus´ hjemmeside (www.naevneneshus.dk). Når du klager, skal du betale et gebyr på 900,- kr. for borgere og 1.800,- kr. for virksomheder, organisationer og offentlige myndigheder.

¹ Lovbekendtgørelse nr. 520 af 1. maj 2019 om husdyrbrug og anvendelse af gødning m.v. (Husdyrbrugloven)

² Bekendtgørelse nr. 443 af 26. april 2023 om godkendelse og tilladelse m.v. af husdyrbrug (Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen).

En klage er indgivet, når den er tilgængelig for Holbæk Kommune via Klageportalen. I Klageportalen sendes din klage automatisk først til Holbæk Kommune. Kommunen sender herefter klagen videre til behandling i nævnet via Klageportalen. Du får besked om videresendelsen.

Klagenævnet afviser din klage, hvis du sender den uden om Klageportalen, medmindre du forinden er blevet fritaget for brug af Klageportalen. Hvis du ønsker at blive fritaget for at bruge Klageportalen, skal du sende en begrundet anmodning til Holbæk Kommune. Kommunen videresender herefter din anmodning til nævnet, som træffer afgørelse om, hvorvidt du kan fritages. Se betingelserne for at blive fritaget på www.naevneneshus.dk.

En klage har normalt ikke opsættende virkning. Det vil sige, at afgørelsen kan udnyttes, mens klagen behandles, dog på eget ansvar – medmindre Miljø- og Fødevareklagenævnet meddeler andet.

Nærværende afgørelse kan indbringes for domstolene. Søgsmål til prøvelse af afgørelsens lovlighed skal være anlagt inden 6 måneder efter, at afgørelsen er meddelt.

2.3 Offentliggørelse af ansøgning

Ansøgningen om miljøgodkendelse har været forannonceret på kommunens hjemmeside, <http://planer.holbaek.dk/dk/planportal>, i perioden fra 7. december 2023 til 8. januar 2024.

Der indkom ingen bemærkninger i forbindelse med annonceringen.

2.4 Høring

Udkast til miljøgodkendelse har været i høring i 30 dage i perioden fra 18. marts til 15. april 2024

Følgende har modtaget udkastet:

- Ansøger: Protekta Farms A/S v. Anders Jakobsen
- Ejer: Nesdugaard A/S
- Ansøgers konsulent: VKST, Piil Krogsgaard, pkr@vkst.dk
- Ejere af nabomatrikler samt ejere og beboere inden for den beregnede konsekvensradius for lugt (859 meter).

Denne høringsrunde gav ikke anledning til bemærkninger.

2.5 Offentliggørelse af afgørelsen

Afgørelsen om miljøgodkendelse annonceres den 18.04.2024 på kommunens hjemmeside, <https://planer.holbaek.dk/annoncering/>

Afgørelsen vil desuden blive lagt på Miljøstyrelsens Digitale MiljøAdministration (DMA) på hjemmesiden dma.mst.dk.

Kopi af afgørelsen er sendt til følgende:

- Ansøger: Protekta Farms A/S v. Anders Jakobsen
- Ejer: Nesdugaard A/S
- Ansøgers konsulent: VKST, Pii Krogsgaard, pk@vkst.dk
- Styrelsen for patientsikkerhed, Tilsyn og Rådgivning Øst, Islands Brygge 67, 2300 København S, seost@sst.dk
- Ferskvandsfiskeriforeningen for Danmark [nb@ferskvandsfiskeriforeningen.dk](mailto:n@ferskvandsfiskeriforeningen.dk)
- Danmarks Sportsfiskerforbund, Skyttevej 4, 7182 Bredsten, lbt@sportsfiskerforbundet.dk
- Danmarks Naturfredningsforening, Masnedøgade 20, 2100 København Ø, dn@dn.dk
- Danmarks Naturfredningsforening, Holbæk Afdelingen, holbaek@dn.dk, dnholbaek-sager@dn.dk
- Dansk Ornitologisk forening, Vesterbrogade 140, 1620 København V, natur@dof.dk og holbaek@dof.dk
- Greenpeace Danmark, info.dk@greenpeace.org

Holbæk Kommune, Vækst og Bæredygtighed, den 18.04.2024

Trine Helen Olesen

Miljøsagsbehandler, cand.scient.

3. Vilkår for miljøgodkendelsen

Godkendelsen meddeles på nedenstående vilkår:

Generelt

1. Godkendelsen omfatter samtlige landbrugsmæssige aktiviteter vedrørende bygningerne på ejendommen Sølyst 1, 4532 Gislinge.
2. Landbruget skal indrettes og drives i overensstemmelse med de oplysninger og beskrivelser, der fremgår af ansøgningen nr. 240956 og miljøkonsekvensrapporten.
3. Et eksemplar af nærværende afgørelse skal til enhver tid være tilgængeligt på husdyrbruget og kunne fremvises ved tilsyn. De vilkår, der vedrører driften, skal være kendt af de ansatte, der er beskæftiget med den pågældende del af driften.

Produktionsareal og dyrehold

4. Ejendommens husdyrproduktion, dyretyper og gulvtyper, skal foregå i henhold til nedenstående skema. Produktionsarealet må samlet set ikke overstige 2.533 m²:

Staldnavn	Staldstørrelse m ²	Produktion, dyretype og gulvtype	Produktionsareal m ²
Eksisterende smågrisestald	3.169	Flexgruppe: Slagtesvin og Smågrise; 50-75 % fast gulv	2280
		Flexgruppe: Slagtesvin og Smågrise; Fulldrænet gulv (kummer under hele arealet)	253

Placering af staldene og produktionsarealet heri skal være som vist i bilag 1 og 2.

5. Dyretype og staldsystemer som indgår i flexgrupperne:

	Flexgruppe: Slagtesvin og Smågrise; 50-75 % fast gulv	Flexgruppe: Slagtesvin og Smågrise; Fulldrænet gulv (kummer under hele arealet)
Dyretype og staldsystem	Smågrise. Toklimastald, delvis spaltegulv	Smågrise. Drænet gulv + spalter (50 %/ 50%)
	Slagtesvin. Delvist spaltegulv, 50 - 75 % fast gulv	Slagtesvin. Drænet gulv + spalter (33 %/ 67%)

Gødningsopbevaringsanlæg

6. Der skal anvendes følgende opbevaringsanlæg for husdyrgødning:

Navn	Overfladeareal	Volumen
Eksisterende (gyllebeholder)	949 m ²	4.500 m ³

Placering af gyllebeholderen skal være som vist i bilag 1.

7. Der skal være fast overdækning i form af teltoverdækning med indvendigt skørt på den eksisterende gyllebeholder.
8. Åbning af teltdugen må kun ske i forbindelse med omrøring, tømning og udbringning af gylle. Efter endt omrøring eller overpumpning skal teltet lukkes igen umiddelbart efter. Ved flere omrøringer/overpumpninger indenfor samme dag, skal lugerne lukkes efter endt arbejdsdag, dog senest kl. 22:00.

Undtaget fra vilkåret er enkelte dage i forbindelse med udbringning af gylle i forårs- og efterårssæsonen.

9. Skader på teltoverdækningen skal repareres inden for en uge efter skadens opståen.
10. Såfremt en skade ikke kan repareres inden for en uge, skal der indgås aftale om reparation inden to hverdage efter skadens opståen. Tilsynsmyndigheden underrettes straks herom.
11. Der skal føres en logbog for gyllebeholderne, hvori eventuelle skader på teltoverdækningen noteres med angivelse af dato for skaden samt dato for reparation. Desuden skal det noteres i logbogen, hvilke dage teltdugen åbnes og lukkes i forbindelse med omrøring, tømning og udbringning.
12. Husdyrbruget skal til enhver tid råde over en opbevaringskapacitet til flydende husdyrgødning på mindst 9 måneder.
13. Håndtering af husdyrgødning skal altid foregå under opsyn og således, at spild undgås og under tilbørligt hensyn til omgivelserne.

Landskabsforhold - Beplantning

14. Stald, gyllebeholder og øvrige driftsbygninger skal fortsat være afskærmet af beplantning mod nordøst. Enten i form af det eksisterende skovstykke, eller i form af et læhegn. – Eller – Der skal fortsat være afskærmende beplantning rundt om ejendommens staldbygning, gyllebeholder og øvrige driftsbygninger. Det kan være i form af de eksisterende læhegn og det eksisterende skovstykke mod nordøst.

Beplantningen skal vedligeholdes løbende, ligesom planter, der er gået ud, skal erstattes af nye tilsvarende planter. Såfremt det kommer på tale at nedlægge det eksisterende skovstykke mod nordøst, skal der etableres anden afskærmende beplantning, som

kan være et læhegn. Der skal i så fald udarbejdes en beplantningsplan, som skal accepteres af Holbæk Kommune.

Lugt fra husdyrbruget

15. Der skal til stadighed opretholdes en god staldhygiejne. Herunder skal det sikres, at stier, stalde og foderarealernes bund holdes tørre, at støv- og smudsbelægning i stalden fjernes, og at fodringsanlægget holdes rent. Der skal jævnligt gøres rent i staldene; det vil sige som minimum når hvert afsnit tømmes for dyr. Staldafsnit og ventilationsanlæg vaskes. Bund- og vægflader skal herudover så vidt muligt holdes tørre for at mindske lugtgenerne.
16. Såfremt der efter kommunes vurdering opstår lugtgener, som vurderes at være væsentligt større end det, der kan forventes ifølge grundlaget for miljøvurderingen, kan kommunen meddele påbud om, at virksomheden for egen regning skal udarbejde og gennemføre et projekt med foranstaltninger, som minimerer generne.

Andre gener fra husdyrbruget

17. Husdyrbrugets bidrag til støjniveauet målt ved nabobeboelse eller opholdsarealer indenfor 15 m fra boligen må i intet punkt overstige følgende grænseværdier, målt 1½ meter over terræn i frit felt og angivet som det ækvivalente, korrigerede støjniveau i dB(A):

Tidspunkt	Støjgrænser	Reference tidsrum
Dag		
Hverdage kl. 07-18	55 dB(A)	8 timer
Lørdag kl. 07 – 14	55 dB(A)	7 timer
Lørdag kl. 14 – 18	45 dB(A)	4 timer
Søn- og helligdag kl. 07 - 18	45 dB(A)	8 timer
Aften kl. 18-22	45 dB(A)	1 time
Nat kl. 22-07	40 dB(A)	½ time

Støjens maksimalværdi må om natten ikke overstige ovenstående grænseværdien med mere end 15 dB(A) ved alle beboelser. Referencetiden er det mest støjbelastede tidsrum i perioden.

Støjvilkårene omfatter al støj fra landbrugsdriften på ejendommens bygningsmatrikel, dvs. også støj fra køretøjer på matriklen. Støj fra brug af landbrugsredskaber i marken er dog ikke omfattet.

18. Såfremt kommunen bestemmer, at overholdelse af grænseværdierne for støj skal dokumenteres, dog maksimalt 1 gang årligt, skal målinger/beregninger udføres efter gældende vejledninger. Målinger/beregninger skal foretages af et firma eller laboratorium,

der er akkrediteret af DANAK eller er godkendt af Miljøstyrelsen til at udføre "Miljømåling - ekstern støj". Udgiften til støjmålingerne afholdes af ansøger.

19. Staldmekanik (såsom ventilationssystemet) skal renholdes og serviceres regelmæssigt, således der ikke opstår unødigt støj eller anden gene herfra. Faktura for serviceeftersyn skal kunne fremvises ved tilsyn.
20. Ejendommen skal indrettes, så der ikke opstår væsentlige støvgener for omkringliggende nabobeboelser eller bymæssig bebyggelse.
21. Udendørs belysning og lys fra stalde må ikke give anledning til væsentlige gener for naboer og trafikken på nærliggende veje. Hvis der efter kommunens vurdering opstår væsentlige lysgener, der vurderes at være væsentligt større end der kan forventes ifølge grundlaget for miljøvurderingen, kan kommunen meddele påbud om at der skal gennemføres afhjælpende foranstaltninger.
22. Det skal til enhver tid tilstræbes at vedligeholde, renholde og rydde op på ejendommens indendørs og udendørs arealer, så der ikke opstår risiko for tilhold af skadedyr (rotter mv.). Bekæmpelse af rotter skal ske i henhold til aftale med autoriseret rottebekæmper, f.eks. via den kommunale ordning.
23. Der skal foretages effektiv fluebekæmpelse på husdyrbruget. Bekæmpelsen skal som minimum være i overensstemmelse med de nyeste retningslinjer fra Aarhus Universitet, Institut for Agroøkologi.
24. Hvis der opstår væsentlige gener for omgivelserne med skadedyr (rotter og fluer) kan kommunen meddele påbud om at der skal udarbejdes og gennemføres et projekt med flue- og skadedyrsbekæmpelse.
25. Den primære tilkørselsvej til ejendommen skal foregå via Adlers Alle og Sølyst.

Affald og ressourcer

26. På ejendommen skal der foretages kildesortering af affald, som er i overensstemmelse med affaldsbekendtgørelsen. Der skal forefindes dokumentation for bortskaffelse af affald til rette modtager, herunder kvittering for aflevering af farligt affald. Farligt affald må højst oplagres et år på husdyrbruget.
27. For at gøre det målbart at minimere energiforbruget, skal vand- og elforbrug aflæses og registreres i driftsjournal mindst en gang i kvartalet. Driftsjournalen skal opbevares i fem år og skal fremvises på tilsynsmyndighedens forlangende.

Spildevand, overfladevand, jord, grundvand

28. Hvis der anvendes fastmonteret pumpe på gyllebeholderen, skal påfyldning af gyllevogn ske på et befæstet areal med opsamling af spild til gyllebeholder. Ellers skal der anvendes gyllevogn med hydraulisk sugeskran med overløb til gyllebeholder.
29. Udleveringsramper skal konstrueres med tætte sider og fald mod stald, som forhindrer, at der løber gylle eller vaskevand ud i det omliggende areal. Der skal etableres afløb, som fører til opsamling i gyllekanalerne.

30. Eventuel vask af maskiner og redskaber, hvorfra der kan forekomme gødningsrester eller sprøjtemidler skal foregå på en støbt, tæt plads med bortledning af spildevandet til opsamlingsbeholder.
31. Eventuel flydende handelsgødning og flydende foder skal opbevares i tanke placeret på fast bund med afløb til gyllebeholder.

Driftsforstyrrelser og uheld

32. Beredskabsplanen, der er udarbejdet iht. kravene i § 51, stk.3 i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen, skal være let tilgængelig og synlig for ansatte og øvrige, der færdes på ejendommen, og forefindes på dansk samt de ansattes modersmål. Beredskabsplanens indhold skal være kendt af gårdens ansatte mm. og udleveres til evt. indsatsleder / miljømyndighed i forbindelse med uheld, forureninger, brand og lignende.
33. Beredskabsplanen skal opdateres én gang årligt, inden den 31. december, samt efter uheld. Dato for opdatering skal fremgå af beredskabsplanen.

Egenkontrol

34. Der skal føres logbog, hvoraf følgende skal fremgå:
- Angivelse af skader på gyllebeholderens teltoverdækning og reparationer samt noter om hvilke dage teltdugen åbnes og lukkes, jf. vilkår 11.
 - Faktura for serviceeftersyn af ventilationsanlæg og andet staldmekanik.
 - Dokumentation for bortskaffelse af affald og farligt affald til rette modtager.
 - Kvartalsvis registrering af vand- og elforbrug.
35. Logbog samt øvrig dokumentation skal opbevares på husdyrbruget i mindst fem år og forvises på tilsynsmyndighedens forlangende.

Ophør

36. Ophør af husdyrbruget eller permanent nedsættelse af dyreholdet til under stipladsgrænsen eller til under 25 % af produktionsarealet skal meddeles til Holbæk Kommune.
37. Ved ophør af brug af husdyranlæg på ejendommen fjernes alle foder- og hjælpemiddelrester fra de pågældende anlæg. Ved ophør af brug af gyllebeholdere, skal disse tømmes og rengøres. Beholdere til opbevaring af husdyrgødning, som er omfattet af krav om beholderkontrol, skal afmeldes til kommunen, hvis de afmeldes beholderkontrol.

Oplysning om krav i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen

Udover ovenstående vilkår er der en række krav i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen (nr. 443/2023), som også skal opfyldes for denne § 16 a IE-miljøgodkendelse. Disse krav stilles derfor ikke som vilkår. Kravene vises her til orientering:

§ 45: Rengøring på fx udleveringsramper.

§ 49: Udarbejde og overholde et miljøledelsessystem.

§ 50: Udarbejde oplæringsmateriale til personalet.

§ 51: Udarbejde en beredskabsplan, der også indeholder forebyggelse af uheld, kontrol og vedligeholdelse af gyllebeholdere, ventilationssystemer og andet maskinel.

§ 53: Fodringskrav, ved herigennem at nedsætte mængden af kvælstof og fosfor i husdyrgødning.

§ 54: Energieffektiv belysning.

§ 55: Reducere støvemissioner fra staldene.

§ 56: Underrette Holbæk Kommune ved manglende overholdelse.

§ 57: Årlig indberetning til Holbæk Kommune, medmindre der har været tilsyn.

§ 58: Ved ophør skal dette anmeldes til Holbæk Kommune med en risikovurdering.

4. Miljøredegørelse og -vurdering

Ansøger er forpligtiget til at udarbejde en miljøkonsekvensrapport (miljøteknisk redegørelse og vurdering). Den indsendte miljøkonsekvensrapport ses i bilag 3.

Ansøgers miljøkonsekvensrapport og kommunens supplerende miljøredegørelse og vurdering i dette kapitel danner grundlag for de vilkår, som meddeles i tilknytning til miljøgodkendelsen. De to redegørelser supplerer således hinanden. Uddybning af oplysninger og tal vil derfor i de fleste tilfælde skulle findes i bilag 3.

Kommunens vurdering i dette kapitel skal belyse konsekvenserne af driften på ejendommen, og om de virkemidler til forebyggelse og begrænsning af forurening, som fremgår af ansøgningen, er tilstrækkelige.

4.1 Sagsforløb og forudsætninger

Ejendommen har en eksisterende § 16b miljøtilladelse fra 16. december 2022 til et samlet produktionsareal på 2.533 m² til smågrise.

Vilkårene i ovennævnte § 16b miljøtilladelse ophæves ved ibrugtagning af denne nye § 16a godkendelse.

Nudriften er således smågriseproduktionen i eksisterende stald og den eksisterende overdækkede gyllebeholder. Miljøteknologi i nudriften er teltoverdækning af gyllebeholderen.

8 års driften er fastlagt i en anmeldeafgørelse fra 11. juni 2014 med en husdyrproduktion på 40.100 smågrise (7,2-32 kg) og 702 polte (32-107 kg). Der indgår ikke krav om miljøteknologi i 8 års driften, da der ikke er tale om en miljøgodkendt produktion. Ejendommen fik en § 12 miljøgodkendelse den 30. september 2010, men godkendelsen blev ikke taget i brug og er bortfaldet.

Nærværende ansøgning er indsendt 13. oktober 2023. Ansøger er Protekta Farms A/S, der har lejet produktionsanlægget på Sølyst 1. Ejendommen ejes af Nesdugaard A/S. Ejendommens staldanlæg har hidtil været udlejet til Hagesholm Multisite KS, der har haft en smågrisebesætning.

Af hensyn til størst mulig fleksibilitet i udnyttelse af anlægget, er der søgt om at få godkendt anlægget til "flex-gruppe" med smågrise og, eller, slagtesvin på ejendommen i eksisterende stald. Det giver mulighed for at der kan være enten smågrise eller slagtesvin på ejendommen, eller en blanding heraf. Vurderinger angående både lugt og ammoniakemission fra anlægget sker efter "worst case", hvilket i dette tilfælde er slagtesvin.

I forbindelse med ændring af dyreholdet fra smågrise til flexgruppen smågrise og slagtesvin sker er ingen ændringer af staldanlægget, og produktionsarealet er fortsat 2.533 m².

Produktionsarealet i staldene og dyrevelfærdsreglerne er bestemmende for, hvor mange smågrise eller slagtesvin der kan produceres på ejendommen.

Nesdugaard ejer desuden ejendommen Hagesholmvej 17, 4520 Svinninge. Denne stald lejes også af Protekta Farms og skal anvendes til produktion af slagtesvin. De 2 anlæg fungerer selvstændigt. Det vurderes, at der ikke er teknisk, driftsmæssig og forureningsmæssig forbindelse mellem Hagesholmvej 17 og Sølyst 1. Denne miljøgodkendelse omfatter derfor kun Sølyst 1.

Se situationsplan i bilag 1.

Nærværende miljøgodkendelse er udarbejdet på baggrund af nedenstående materiale:

- Ansøgningen om miljøgodkendelse, som er fremsendt via www.husdyrgodkendelse.dk. Der er tale om skema nr. 240956 - version 3, som er indsendt den 6. december 2023.
- Miljøkonsekvensrapport (fremgår af bilag 3).
- Nærværende miljøtekniske beskrivelse og vurdering af drift og anlæg.

Ammoniakfordampningen fra den ansøgte produktion overstiger 3.500 kg N/år, og produktionen er derfor omfattet af reglerne om godkendelse efter § 16a i husdyrbrugloven. Husdyrbruget er desuden et IE-husdyrbrug, idet antallet af stipladser til slagtesvin overskrider 2.000 stk.

4.1.1 Konsulent

Ansøger har valgt Piil Krogsgaard fra VKST som konsulent. Holbæk Kommune anser konsulenten som værende "kompetent ekspert".

4.2 Produktionsareal, dyrehold, gødningsopbevaringsanlæg og drift

4.2.1 Det ansøgte projekt

Ansøgers oplysninger fremgår af afsnit 2.1 i miljøkonsekvensrapporten (bilag 3).

Kommunens vurdering

Der bygges ikke nyt i forbindelse med denne miljøgodkendelse og der skal ikke ske ændringer i produktionsarealet.

Miljøgodkendelsen omfatter følgende samlede bygningsmasse, se også bilag 1:

Eksisterende stalde og anlæg	Øvrige eksisterende driftsbygninger
Eksisterende smågrisestald	Udleveringsrampe
Eksisterende gyllebeholder	Indgang og mandskabsrum
	Foderlade med 7 fodersiloer til færdigblandet tørfoder. Foderladen ligger i vestlig forlængelse af stalden
	Fortank til gyllebeholder
	Øvrige bygninger syd for stalden

Tabel 1. Ejendommens bygningsanlæg

4.2.2 Produktionsareal og dyrehold

Ansøgers oplysninger fremgår af afsnit 2.1.2 i miljøkonsekvensrapporten (bilag 3) samt af bilag 2.

Stald	Ansøgt Produktion, dyretype og gulvtype	Produktionsareal m ²		
		Ansøgt	Nudrift	8 års drift
Eksisterende smågrisestald	Flexgruppe: Slagtesvin og Smågrise; 50-75 % fast gulv	2280		
	Flexgruppe: Slagtesvin og Smågrise; Fulldrænet gulv (kummer under hele arealet)	253		
	Smågrise. Toklimastald, delvis spaltegulv		2280	
	Smågrise. Drænet gulv + spalter (50 %/ 50%)		253	
	40.100 smågrise (7,2-32 kg) Smågrise. Toklimastald, delvis spaltegulv			2280
	702 polte (32-107 kg) Slagtesvin. Drænet gulv + spalter (33 %/ 67%)			253
		I alt ansøgt 2.533	I alt nudrift 2.533	I alt 8 års 2.533

Tabel 2. Dyretype, staldsystem og produktionsareal

Kommunens vurdering

Det ansøgte produktionsareal fremgår af tegningerne i bilag 2. Der er ansøgt om nettoareal og ved angivelse af produktionsarealet er der foretaget fradrag for foderkrybber og drivgange.

I forbindelse med ansøgningen skal produktionsarealet for nudrift og for 8 år siden angives. Nudriften er produktionsarealet i den eksisterende stald på 2.533 m² jævnfør § 16b miljøtilladelse fra 16. december 2022. Produktionsarealet i 8 års driften er på 2.533 m² i den eksisterende stald, svarerende til anmeldteafgørelse fra 11. juni 2014 med en husdyrproduktion på 40.100 smågrise (7,2-32 kg) og 702 polte (32-107 kg).

Produktionsarealet for 8 år siden anvendes i beregninger i ansøgningssystemet, idet kommunen jævnfør § 34, stk. 2 i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen i sin vurdering af en ansøgning skal inddrage alle etableringer, udvidelser eller ændringer inden for de seneste 8 år.

Produktionsarealet, staldtypen og dyretypen er grundlaget for ansøgningssystemets beregninger af blandt andet ammoniakfordampningen og lugt. Der stilles derfor vilkår herom, da det vil være med til at sikre, at miljøpåvirkningerne fra ejendommen i form af ammoniak og lugt fastholdes på det niveau, der fremgår af ansøgningen, og ud fra hvilket den miljømæssige påvirkning er vurderet og godkendt.

4.2.1 Gødningsopbevaringsanlæg og teknologi

Ansøgers oplysninger fremgår af afsnit 2.1.3 i miljøkonsekvensrapporten (bilag 3).

Opbevaringsanlæg	Overfladeareal m ² og miljøteknologi		
	Ansøgt	Nudrift	8 års drift
Eksisterende gyllebeholder	949 50 % NH ₃ -N	949 50 % NH ₃ -N	949

Tabel 3. Opbevaringsanlæg

Kommunens vurdering

Nudriften for den eksisterende gyllebeholder er baseret på § 16b miljøtilladelse fra 16. december 2022. 8 års driften er baseret på anmeldeafgørelse fra 11. juni 2014.

Opbevaringsanlæggets overfladeareal er grundlaget for ansøgningssystemets beregninger af ammoniakfordampningen. Der stilles derfor vilkår herom, da det vil være med til at sikre, at miljøpåvirkningerne fra ejendommen i form af ammoniak fastholdes på det niveau, der fremgår af ansøgningen, og ud fra hvilket den miljømæssige påvirkning er vurderet og godkendt.

Ammoniakudledningen fra gyllebeholderen er nedsat ved at anvende teltoverdækning. Teknologien er optaget på Teknologilisten som "Fast overdækning af gyllebeholder med telt" og ammoniakreduktionen er på 50 %.

Da overdækning af gyllebeholderen er en forudsætning for overholdelse af emissionskravene til ammoniak, stilles der vilkår om dette samt vilkår om indretning, drift og egenkontrol jævnfør teknologilistens forslag.

Herved opfyldes husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen krav om, at IE-brug skal have vilkår om relevante tekniske foranstaltninger (§ 43 stk. 1, nr. 10).

4.3 Husdyrbrugets beliggenhed i forhold til faste afstandskrav

Ansøgers oplysninger fremgår af afsnit 2.4.3 i miljøkonsekvensrapporten (bilag 3).

Kommunens vurdering

De faste afstandskrav i § 6, § 7 og § 8 i lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug gælder for etablering, udvidelse og ændring af et husdyranlæg, som medfører forøget forurening.

Den ansøgte ændring fra smågrise til flexgruppen slagtesvin og smågrise medfører forøget forurening, da lugt- og ammoniakemissionen stiger. Alle afstandskrav er kontrolleret og er overholdt.

4.4 Husdyrbrugets landskabelige placering og planmæssige forhold

Ansøgers beskrivelse af bygningerne og påvirkning af landskab fremgår af afsnit 2.4.1 og 2.4.2 i miljøkonsekvensrapporten (bilag 3).

Kommunens vurdering

Erhvervsmæssigt nødvendigt

En miljøgodkendelse skal indeholde kommunens vurdering af, om nye bygninger er erhvervsmæssigt nødvendige for ejendommens drift som landbrugsejendom. Der indgår imidlertid ikke nye bygninger i det ansøgte projekt.

Kommuneplan 2021

Ejendommen ligger i et område, der i Kommuneplan 2021 er udpeget til Særligt værdifuldt landbrugsområde, Store husdyrbrug, Skovrejsningsområde uønsket, Lavbundsareal og Risiko for oversvømmelse eller erosion.

Retningslinjer for de udpegede områder siger:

Område	Retningslinjer
Særligt værdifuldt landbrugsområde	6.1.1 De udpegede særligt værdifulde landbrugsområder er vist på kort. Disse områder skal i videst muligt omfang friholdes for aktiviteter, som ikke understøtter jordbrugserhvervet. Ved inddragelse af landbrugsarealer til ikke-jordbrugsmæssige formål, skal arealforbruget begrænses mest muligt. Større tekniske anlæg skal søges placeret uden for de særligt værdifulde landbrugsområder.
Store husdyrbrug	6.1.2 Områder udpeget til lokalisering af driftsbygninger og driftsanlæg på store husdyrbrug er vist på kort. Der må i eller i tilknytning til disse områder ikke planlægges for eller placeres bebyggelse eller tekniske anlæg, som kan forhindre etablering af driftsbygninger og driftsanlæg til store husdyrbrug.
Skovrejsningsområde uønsket	6.2.2 Skovrejsning uønsket er udpeget på kort. Indenfor disse områder må der ikke rejses skov. Efter en konkret vurdering kan der dog meddeles tilladelse til skovrejsning eller området kan ændres til positiv skovrejsningsområde, hvis det kan begrundes med, at der samlet set sker en forbedring af landskabelige, naturmæssige og rekreative forhold, og at det kan ske uden at forringe kulturhistoriske eller landskabelige værdier.
Lavbundsareal	4.2.1 På kort er der udpeget lavbundsarealer, der kan genoprettes som vådområder. Disse områder skal friholdes for byggeri og anlæg, der kræver tilladelse efter Planlovens § 35 stk. 1, hvis det pågældende byggeri eller anlæg vurderes at forhindre, at det naturlige vandstands niveau kan genskabes. 4.2.2 Indenfor udpegede lavbundsarealer, der kan genoprettes som vådområder må der ikke planlægges til andre formål, som vil være i modstrid med intentionen om at skabe et vådområde. 4.2.3 På kort er der udpeget lavbundsarealer, der er lavtliggende områder.
Klimatilpasning - Risiko for oversvømmelse eller erosion	Generelle retningslinjer 8.7.1 Ved ny planlægning skal det sikres at tilstødende arealer ikke udsættes for yderligere væsentlig risiko som følge af disse ændringer. 8.7.2 Lavbundsarealer kan indgå som bufferarealer til områder med skiftende vandstand, som følge af bl.a. regnvand, grundvand eller overfladevand. 8.7.3 Klimatiltag, der har virkning på tværs af kommunegrænser, skal ske i tæt dialog med berørte kommuner og andre relevante parter. 8.7.4 Afværgeforanstaltninger relateret til erosion skal som udgangspunkt etableres som blød kystbeskyttelse. Retningslinjer knyttet til udpegede områder på kortet 8.7.5 De udpegede områder med risiko for oversvømmelse som følge af regnvand og vandstandsstigninger, fremgår af kortbilaget. 8.7.6 Oversvømmelsestruede arealer skal som udgangspunkt friholdes for nyt byggeri/anlæg. Dette kan kun fraviges hvis det kan sandsynliggøres

	<p>at risikoen håndteres.</p> <p>8.7.7 I områder hvor afværgenforanstaltninger er nødvendige, er det et krav at disse etableres før ændret anvendelse kan finde sted.</p> <p>8.7.8 Ved etablering af afværgenforanstaltninger, skal det som udgangspunkt sikres, at løsningerne indpasses i de lokale landskabelige og arkitektoniske forhold, samt at løsningen bidrager positivt til biodiversiteten og de rekreative muligheder i området.</p>
--	---

Der bygges ikke nyt og projektet er en del af jordbrugserhvervet, og er dermed i overensstemmelse med retningslinjen Særligt værdifuldt landbrugsområde.

Med hensyn til de øvrige retningslinjer for Store husdyrbrug, Skovrejsningsområde uønsket, Lavbundsareal og Risiko for oversvømmelse eller erosion er der ingen konflikt i forhold til det ansøgte projekt, idet der ikke skal bygges nyt.

Landskab

Der ansøges ikke om nye bygninger, så påvirkningen af de landskabelige værdier bliver ikke ændret.

Holbæk kommune har i forbindelse med en tidligere godkendelse (før 2010) af den eksisterende gyllebeholder stillet vilkår om, at staldanlæg og gyllebeholder skal bibeholde den afskærmning, der fremkommer ved den eksisterende beplantning mod nord. Vilkåret blev i sin tid stillet som følge af nabohearing. Vilkåret blev ført videre og gentaget i § 16b miljøtilladelsen fra 16. december 2022. Vilkåret om beplantning vurderes fortsat at være relevant og bliver derfor ført videre og præciseret i denne § 16a miljøgodkendelse. Ansvar for beplantning ligger hos ejendommens ejer.

Naturbeskyttelsesloven

Byggelinjerne i Naturbeskyttelsesloven (sø, å, skov, kirke, diger, fortidsminder) og fredet område skal ikke anvendes i dette projekt.

4.5 Opbevaring af husdyrgødning, kapacitet og håndtering

Ansøgers oplysninger fremgår af afsnit 2.1.3 i miljøkonsekvensrapporten (bilag 3).

Kommunens vurdering

Ifølge § 6 i husdyrgødningsbekendtgørelsen vil en opbevaringskapacitet svarende til mindst 9 måneders produktion normalt være tilstrækkelig til, at udbringningen og gødningsanvendelsen kan ske i overensstemmelse med de generelle miljøregler. Ansøger har beregnet, at opbevaringskapaciteten for flydende husdyrgødning er 10 måneder. Holbæk Kommune vurderer, at der til stadighed skal være 9 måneders opbevaringskapacitet for sikre, at opbevaring og anvendelse af gødningen kan ske på en planlagt og hensigtsmæssig måde og stiller vilkår herom. Hvis ejendommen ikke selv råder over 9 måneders kapacitet, skal der foreligge skriftlige aftaler med andre ejendomme eller med et biogasanlæg om at aftage den overskydende mængde.

Gødningsproduktionen er relateret til antal dyr og ikke til m² produktionsareal. Denne § 16 miljøgodkendelse stiller ikke krav om dyrenes maksimale antal, og ejendommens opbevaringskapacitet beregnet i måneder kan derfor variere år for år. Forhold om opbevaringskapacitet vil blive kontrolleret ved kommunens løbende tilsyn.

For at minimere risikoen for spild og uheld stiller kommunen vilkår om, at håndtering af gylle skal foregå under opsyn.

4.6 Ammoniakfordampning

Ansøgers oplysninger fremgår af afsnit 2.5 i miljøkonsekvensrapporten (bilag 3).

Kommunens vurdering

I husdyrbrugloven er der som udgangspunkt taget det nødvendige hensyn til naturområder blandt andet i kraft af krav til den maksimalt tilladte totaldeposition eller merdeposition af kvælstof til forskellige ammoniakfølsomme naturtyper og i kraft af kravet om bedst tilgængelig teknologi (BAT).

4.6.1 Naturvurdering – krav til kvælstofdeposition til ammoniakfølsomme naturtyper

Plantesamfund i naturområder kan være følsomme overfor luftbåren kvælstof (ammoniak). Øget tilførsel af ammoniak kan medføre væsentlige tilstandsændringer, som kan forringe områdernes naturmæssige værdi. I forbindelse med en husdyrudvidelse vil der normalt ske en øget fordampning af ammoniak fra stald og lager. En stor del af den fordampede ammoniak falder i kort afstand fra kilden og kan derfor forringe kvaliteten af nærliggende naturområder. Dermed kan der være risiko for negativ påvirkning af væsentlige naturværdier.

Baggrundsbelastningen med kvælstof i området er på 9,7-11,1 kg N/ha/år, hvilket i gennemsnit er 10,4 kg N/ha/år. Det fremgår af Danmarks Miljøportal³ treårigt gennemsnit 2019-2021.

Ammoniakemissionen fra projektet, samt fra nudrift og 8 års drift:

Samlet emission (kg NH ₃ -N/år)	Meremission (8 års-drift) (kg NH ₃ -N/år)	Meremission (nudrift) (kg NH ₃ -N/år)
3965,6	1725,3	2193,5

Tabel 4. Ammoniakemission

I det følgende har kommunen foretaget en vurdering af, om naturområderne i nærheden af staldanlæg og opbevaringslager i det aktuelle projekt kan blive påvirket væsentligt som følge af øget kvælstoffordampning.

Vurderingerne er foretaget med baggrund i beskyttelsesniveauerne beskrevet i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens kapitel 13 for såkaldt kategori 1-, 2- og 3-natur. Desuden er påvirkning af anden § 3 beskyttet natur også vurderet.

Kategori 1-natur. Ammoniakfølsomme naturtyper indenfor Natura 2000-områder

Anlægget ligger ikke i eller nær ved internationale naturbeskyttelsesområder.

For kategori 1-natur gælder, at den totale ammoniaktilførsel på naturområdet ikke må overskride følgende beskyttelsesniveau. Den maksimale totaldeposition er afhængig af antal husdyrbrug i nærheden (og dermed kumulation):

- 0,2 kg N/ha/pr ved > 1 husdyrbrug
- 0,4 kg N/ha/pr ved 1 husdyrbrug
- 0,7 kg N/ha/pr ved 0 husdyrbrug

³ <https://arealinformation.miljoportal.dk>. Data findes i laget "Luft" under "Samlet deposition af kvælstof til miljøgodkendelser" samt <https://miljoegis.mim.dk/cbkort?profile=husdyr2017> i laget N-deposition 3-årsgennemsnit

Det nærmeste internationale naturbeskyttelsesområde er Natura 2000-området nr. 154, Sejersø Bugt, Saltbæk Vig, Bjergene, Diesbjerg og Bollinge Bakke, der ligger 9,2 km vest for anlægget. Nærmeste kategori 1-natur er enebærklit, klithede og grågrøn klit, naturtype 2250, 2140 og 2130. Området er tillige kategori 1-natur med betegnelsen overdrev. Den totale deposition af ammoniak fra anlægget er beregnet til 0,0 kg N/ha/år.

Kommunens vurdering

Den beregnede totaldeposition fra anlægget ligger under laveste beskyttelsesniveau. I vurderingen af depositionen er det derfor ikke nødvendigt at tage hensyn til antallet af andre husdyrbrug i nærheden (kumulation). Kravet til totaldepositionen fra anlægget er dermed overholdt.

Natura 2000

Ved sagsbehandling af et ansøgt projekt skal kommunen desuden foretage en vurdering efter habitatbekendtgørelsen (nr. 1595 af 06.12.2018): § 6. *Før der træffes afgørelse i medfør af de bestemmelser, der er nævnt i § 7, skal der foretages en vurdering af, om projektet i sig selv, eller i forbindelse med andre planer og projekter, kan påvirke et Natura 2000-område væsentligt.*

Der er en afstand på cirka 9,2 km mellem staldanlægget og det nærmeste Natura 2000 område. Udpegningsgrundlaget er en række naturtyper og arter, se bilag 4. Da kvælstofdepositionen på området ikke overskrider grænseværdien for kategori 1-natur, vurderes det, at det ansøgte ikke i sig selv eller i forbindelse med andre projekter indebærer nogen risiko for væsentlig negativ påvirkning af habitatområdet eller dets udpegningsgrundlag. Projektet kræver dermed ikke udarbejdelse af konsekvensvurdering efter habitatbekendtgørelsens regler.

Kategori 2-natur. Ammoniakfølsomme naturtyper uden for Natura 2000- områder

Kategori 2 natur er ammoniakfølsomme naturtyper beliggende udenfor Natura 2000-områder (højmoser, lobeliesøer, heder større end 10 ha og overdrev større end 2,5 ha).

For kategori 2-natur gælder, at den totale ammoniaktilførsel på naturområdet ikke må overskride et beskyttelsesniveau på 1,0 kg N/ha/år fra det enkelte husdyrbrug.

Anlægget ligger ikke nær ved kategori 2-natur. De nærmeste er to overdrev mod nordøst og et overdrev mod nordvest med en afstand på 3,7-4,2 km fra anlægget. Den totale deposition af ammoniak fra anlægget er beregnet til 0,0 kg N/ha/år.

Kommunens vurdering

Den beregnede totaldeposition ligger under det fastlagte beskyttelsesniveau, og kommunen vurderer derfor, at udvidelsen ikke indebærer nogen risiko for en væsentlig negativ påvirkning af kategori 2-natur.

Kategori 3-natur og anden natur beskyttet efter naturbeskyttelseslovens § 3

Kategori 3-natur er ammoniakfølsomme naturtyper, som ikke er omfattet af kategori 1- og 2-natur. Det drejer sig om heder, moser og overdrev, samt ammoniakfølsomme skove, som er beskyttet efter naturbeskyttelseslovens § 3.

Anden natur beskyttet efter naturbeskyttelseslovens § 3 kan også blive påvirket af ammoniakdeposition, hvorved der kan ske ændring af naturtypens tilstand.

Kommunen skal derfor vurdere, om det ansøgte kan medføre tilstandsændringer af såvel kategori 3-natur som anden § 3 beskyttet natur. Det er ikke hensigten med husdyrbrugloven, at der kan gives miljøgodkendelse til et projekt, som medfører tilstandsændring og dermed kræver en dispensation fra naturbeskyttelsesloven.

I denne gruppe drejer det sig om projektets merdeposition i forhold til nudriften og til 8-års driften.

Kommunens vurdering

Kategori 3-natur

For kategori 3-natur skal kommunen konkret vurdere, om der skal fastsættes vilkår om maksimal merdeposition. Kravet må dog ikke være under en maksimal merdeposition på 1,0 kg N/ha/år.

Nærmeste kategori 3 natur er to moser, der ligger 2,7 og 2,8 km væk. Merbelastningen er 0,0 kg N/ha/år. Nærmeste potentielt ammoniakfølsom skov, tilgroet lysåben, ligger 3,8 km væk. Merbelastningen er på 0,0 kg N/ha/år.

Merdeposition til kategori 3-natur og kategori 3 skov ligger således under afskæringskriteriet.

Anden § 3 beskyttet natur

Efter naturbeskyttelseslovens § 3 er der forbud mod at foretage noget, der afstedkommer ændringer i tilstanden af en række beskyttede naturtyper med en vis størrelse. Medfører en ændring af dyrehold merdeposition på 1,0 kg N/ha/år eller derunder, vil det ansøgte som altovervejende hovedregel ikke medføre en tilstandsændring af naturtypen.

Nærmeste § 3-natur er en sø, der ligger 109 m vest for gylletanken. Der ligger et beskyttet engområde cirka 290 m syd for anlægget. Merbelastningen er beregnet til 0,5 kg N/ha/år til både søen og engen. På denne baggrund vurderer kommunen, at det ansøgte ikke vil give anledning til væsentlig tilstandsændring af naturområderne.

Ud fra ovenstående vurderer kommunen samlet, at der ikke vil ske tilstandsændring af kategori 3-natur og anden § 3 beskyttet natur som følge af det ansøgte.

§3 beskyttede vandløb

Det nærmeste §3-vandløb, Svinninge-Audebo Kanalen, ligger cirka 280 syd for staldanlægget. Da vandløb har en lille overflade, sammenlignet med overfladen af det omkringliggende landskab, er den atmosfæriske deposition i vandløbene relativt lavt. Dette sammenholdt med de betydelige mængder kvælstof som vandløb modtager fra overfladeafstrømning, dræn og direkte udløb betyder, at atmosfærisk deposition generelt spiller en mindre rolle for vandløbets tilstand. Endvidere er tilførslen af fosfor almindeligvis den begrænsende faktor for plantevæksten i de danske ferskvandsområder, så i ferskvand er kvælstoftilførslen derfor generelt af mindre betydning for økosystemerne, uanset hvor den kommer fra.

På baggrund af ovenstående vurderes det, at atmosfærisk kvælstof fra husdyrbruget ikke vil medføre en væsentlig tilstandsændring af vandløbet.

4.6.2 Bilag IV-arter

På habitatdirektivets Bilag-IV er der listet en række dyre- og plantearter, der kræver skærpet beskyttelse. Der skal sikres en gunstig bevaringsstatus for disse arter. Kommunen skal ifølge Habitatbekendtgørelsen foretage en vurdering af, hvorvidt det ansøgte, kan ødelægge eller beskadige plantearter-, samt yngle- eller rasteområder for de dyrearter, der er optaget i Habitatdirektivets bilag IV.

En stor del af de Bilag IV-arter, hvis yngle- og rasteområder vil kunne blive påvirket af ammoniak, findes primært ved de våde naturtyper.

Ifølge Miljøportalens Naturside er der indenfor en radius på cirka 2000 m fra ejendommen ikke fundet Bilag IV-arter.

Kommunen har i tidligere afsnit vurderet, at det ansøgte ikke vil medføre tilstandsændringer i de nærliggende søer, vandløb, moser og enge.

Der skal ikke opføres nye bygninger, der fældes ikke ældre træer med hulheder, sprækker eller løs bark eller nedrives bygninger med potentiale som yngle- eller rasteområde for arter af flagermus. Derfor vurderes projektet ikke at have negativ påvirkning af yngle- eller rasteområder for arter af flagermus.

Ligeledes berøres åbne solbeskinnede skrånninger heller ikke, hvorfor det ansøgte ikke vurderes at have negativ påvirkning af yngle- eller rasteområder for markfirben.

Bevaringsstatus for eventuelle Bilag IV-arter må derfor betragtes som værende uændret i forbindelse med det ansøgte projekt, da deres yngle- eller rastepladser ikke påvirkes væsentligt og da der ikke fjernes yngle- eller rasteområder i forbindelse med det ansøgte projekt, herunder i form af vandhuller, stendiger eller lignende. Kommunen vurderer, at ingen af arterne, der er optaget på habitatdirektivets bilag IV, vil blive påvirket negativt.

4.7 Lugt

Ansøgers oplysninger fremgår af afsnit 2.6 i miljøkonsekvensrapporten (bilag 3).

Kommunens vurdering

Krav til lugtgene afhænger af, hvilken type bebyggelse der er tale om. I ansøgningssystemet er der derfor beregnet teoretisk geneafstand for tre bebyggelsestyper: byzone/sommerhusområde, samlet bebyggelse eller lokalplan i landzone og enkeltbeboelse i landzone.

Geneafstanden er den minimumsafstand, der skal være fra et anlæg til beboelse uden genekriteriet overskrides.

Enkeltboliger med landbrugspligt eller som ejes af ansøger er ikke omfattet af beskyttelsen.

Ansøgningssystemet har beregnet geneafstand og faktisk vægtet afstand til de nærmeste af de tre områdetyper.

Nærmeste byzone er fremtidig byzone ved Gislinge syd for ejendommen.

Nærmeste samlede bebyggelse er landsbyen Sandby ved Højbovej 2. Nærmeste lokalplan for boligområde i landzoner ligger længere væk end den samlede bebyggelse ved Sandby.

Nærmeste enkeltbolig uden landbrugspligt og som ikke ejes af ansøger er Grevingevej 3.

Der er ikke kumulation med andre husdyrbrug i forhold til byzone, samlet bebyggelse og enkelt bolig, idet der ikke ligger andre husdyrbrug nærmere end 100 meter fra enkeltliggende naboer og 300 meter fra byzone og samlet bebyggelse.

Bebyggelse	Model	Korrigeret geneafstand (m)	Vægtet gennemsnitsafstand (m)	Genekriterie overholdt?
Fremtidig byzone ved Gislinge Byzone	NY	694	1720	Ja
Sandby ved Højbovej 2 Samlet bebyggelse	NY	503	2136	Ja
Grevingevej 3 Enkeltbolig	NY	271	294	Ja

Tabel 6. Geneafstande og gennemsnitsafstande

Ansøgningssystemets beregning i husdyrgodkendelse.dk viser, at lugtgenekravet overholdt til byzone, samlet bebyggelse og til nærmeste enkelt-bolig i landzone uden landbrugspligt, idet korrigerede geneafstande ikke overstiger vægtede gennemsnitsafstande.

For alle husdyrbrug gælder, at lugtmissionen kan begrænses ved at opretholde en god staldhygiejne, og at produktionsforhold og arbejdsgange skal tilrettelægges således, at dannelsen af lugtende stoffer minimeres. De vejledende geneafstande bygger på en forudsætning om "god staldhygiejne". Minimering af lugtgener fra stalde er således erfaringsmæssigt meget afhængig af god staldhygiejne. På baggrund heraf stilles vilkår vedrørende renholdelse af staldanlæg og ejendommen generelt med henblik på at sikre, at lugtgener begrænses mest muligt.

Hvis der efter kommunes vurdering opstår lugtgener, som vurderes at være væsentligt større end det, der kan forventes ifølge grundlaget for miljøvurderingen, sikres det med vilkår, at kommunen kan meddele påbud om, at virksomheden for egen regning skal udarbejde og gennemføre et projekt med foranstaltninger, som minimerer generne. Dokumentation kan kun kræves én gang årligt. Dokumentation i form af lugtmåling skal foretages efter en metode, som er autoriseret af Miljøstyrelsen eller efter en metode anvist af tilsynsmyndigheden.

På baggrund af ovenstående vurderer kommunen, at det ansøgte ikke vil medføre væsentlige lugtgener i forhold til omkringboende, og at husdyrbruget kan drives på stedet uden at påvirke omgivelserne på en måde, som er uforenelig med hensynet til omgivelserne.

4.8 Øvrige gener

4.8.1 Støj og rystelser

Ansøgers oplysninger fremgår af afsnit 2.7.1 i miljøkonsekvensrapport (bilag 3).

Ansøger oplyser, at støjkloderne vil være: Ventilationsanlæg, levering af dyr, omrøring og pumpning af gylle, levering af foder, udfodring og kompressor til højtryksrensning.

Kommunens vurdering

Holbæk Kommune vurderer, at støjen fra anlægget med tilknyttede aktiviteter generelt ikke vil give anledning til væsentlige støjgener for nabobeboelser.

Kommunen vurderer, at støjen fra støjkloderne ikke vil overstige de af Miljøstyrelsen angivne vejledende grænser på 55 dB dag/ 45 dB aften / 40 dB nat ved nabobeboelse.

Der er fastsat vilkår om disse støjgrænser svarende til områdetype 3 i henhold til Miljøstyrelsens vejledning (5/1984) om Ekstern støj fra virksomheder. Områdetype 3 er "blandet bolig og erhverv" og bruges også til boliger i det åbne land.

Når der vurderes på støjgener, skal der tages højde for al støj fra virksomheden. Det vil sige også støj fra andet end faste, tekniske installationer. Vilklårene om støj vil derfor gælde al støj fra landbrugsdrift, men kun støjen fra landbrugsdriften på ejendommens bygningsparcel, og ikke støj fra for eksempel markdriften.

Støjniveauet skal være lavt om natten, dvs. indtil klokken 7. Der kan forekomme transporter med dyr over hele døgnet og før klokken 7. Af hensyn til støjgrænsen om natten må det derfor påses, at lastbiler ikke holder i tomgang i natperioden.

Der er endvidere opsat vilkår om servicering og vedligehold af gårdens staldmekanik, herunder ventilationsanlæg, der sikrer, at det tekniske anlæg ikke støjer unødigt.

Holbæk Kommune vurderer, at gener fra ryster og lavfrekvent støj ikke vil forekomme, da nabobeboelser er beliggende i stor afstand, og der stilles ikke vilkår til ryster.

4.8.2 Støv

Ansøgers oplysninger fremgår af afsnit 2.7.2 i miljøkonsekvensrapporten (bilag 3).

Ansøger oplyser, at støv kan forekomme fra: Ventilationsanlæg, interne og eksterne transporter og håndtering af foder.

Foder blæses ind i siloerne og noget tippes af i indendørs korngrav og snegles til siloer. Foder udfodres som tørfoder og ledes ud i staldene gennem lukkede rørsystemer.

Kommunens vurdering

Det er kommunens vurdering, at de normale aktiviteter på husdyrbruget ikke vil give anledning til væsentlige støvgener, da håndtering af foder foregår indendørs og at den nærmeste nabobeboelse ligger 310 m fra de interne veje ved staldanlægget.

På grund af beliggenhed i forhold til naboer og tilkørselsforhold, vurderer kommunen, at støv i forbindelse med husdyrproduktionen fra stalde og transporter ikke vil give væsentlige gener for omkringboende.

For at sikre omkringboende mod væsentlige støvgener er der stillet vilkår om støvpåvirkning udenfor ejendommen.

4.8.3 Lys

Ansøgers oplysninger fremgår af afsnit 2.7.3 i miljøkonsekvensrapporten (bilag 3).

Der er lys ved indgang til stald, som styres manuelt. Der er lys i stalden i tidsrummet 7-16. Staldene er normalt ikke oplyst om natten. Lys i stalden styres med timer.

Kommunens vurdering

Det er kommunens vurdering, at belysning ikke vil være til væsentlig gene for naboer og færdsel på nærliggende veje. Vurderingen er begrundet i afstanden til nærmeste naboejendomme og veje, samt den afskærmende effekt fra bygninger og beplantning.

Kommunen stiller vilkår om, at udendørs belysning og lys fra stalde ikke må give anledning til væsentlige gener for naboer og trafikken på nærliggende veje. Hvis der efter kommunens vurdering opstår væsentlige lysgener, der vurderes at være væsentligt større, end der kan forventes ifølge grundlaget for miljøvurderingen, kan kommunen meddele påbud om, at der skal gennemføres afhjælpende foranstaltninger.

4.8.4 Skadedyr

Ansøgers oplysninger fremgår af afsnit 2.7.4 i miljøkonsekvensrapporten (bilag 3).

Staldfluer bekæmpes med udsætning af rovfluer og der er indgået aftale om rottebekæmpelse med skadedyrsbekæmpelsesfirma.

Kommunens vurdering

Opformering af fluer kan i vidt omfang forebygges ved hyppig rengøring og renholdelse af husdyrbrugets anlæg og udendørsarealer. Der stilles vilkår, om at staldareal og det øvrige anlæg skal holdes rengjort og ryddeligt, således der ikke er unødigt opformering af fluer.

Kommunen stiller vilkår om, at hvis der opstår gener for omgivelserne ved opformering af fluer og skadedyr, kan kommunen meddele påbud om, at der skal udarbejdes og gennemføres et projekt med flue- og skadedyrsbekæmpelse i overensstemmelse med de nyeste retningslinjer fra retningslinjer Aarhus Universitet, Institut for Agroøkolog.

Konstateres der rotter på ejendommen, skal man straks kontakte kommune eller bekæmpelsesfirma for bekæmpelse af rotterne.

Kommunen vurderer på baggrund af det oplyste samt med overholdelse af ovenstående vilkår, at ejendommens tiltag til forebyggelse og bekæmpelse af fluer og skadedyr vil være tilfredsstillende.

4.8.5 Transport

Ansøgers oplysninger fremgår af 2.7.5 i miljøkonsekvensrapporten (bilag 3).

Antallet af transporter er angivet ud fra en produktion med slagtesvin. Transporter er defineret som biler større end 3.500 kg, og en transport er defineret som en til- og frakørsel.

Transporttype	Transporter pr. år		Periode	
	Før	Efter	Tidspunkt	Hyppighed
Levering af pattegrise	110	60	06-18	Jævnligt
Afhentning af smågrise	52	0		
Afhentning af slagtesvin	0	60	Kan forekomme om natten	Jævnligt
Afhentning af døde dyr	52	104	06-16	Jævnligt
Levering af færdigfoder	52	75	06-18	
Dieselolie	12	12	08-18	Jævnligt
Udkørsel af gylle (traktor og gyllevogn, kapacitet 30 tons)	184 (10)	184 (10)	06-23 Sæson primært efterår	Sæson (fratrasket slangeudlægger)
Afhentning af brændbart affald	26	26	08-16	Jævnligt
I alt	488	337		

Tabel 7. Oversigt over til- og frakørsler

Kommunes vurdering

Det vurderes at de primære transporter sker i forbindelse med husdyrgødning, foder og ind- og udlevering af dyr. Det årlige antal af transporter er oplyst til at være 337, hvilket er lavere i forhold til nuværende drift. Det vurderes i gennemsnit at svare til cirka 1 daglig transport. Antallet af transporter vurderes ikke at være større end forventeligt.

Der er adgang til ejendommen fra Adlers Alle og Sølyst samt fra Grevingevej og Sølyst. Det er oplyst at tilkørselsvejen, som benyttes, er fra Adlers Alle og Sølyst, hvilket fastholdes med vilkår om at dette skal være den primære adgangsvej. Adgangsvejen og interne veje omkring anlægget er grusbelagte.

Ved indkørsel til ejendommen via Adlers Alle og Sølyst, skal der ikke passeres forbi naboejendomme. De interne transportveje ved ejendommens driftsbygninger ligger i en afstand af 250 til 350 meter fra nabobeboelsen på Grevingevej 3. De interne transportveje ved ejendommens driftsbygninger ligger således ikke direkte op ad naboejendomme. Idet der er god afstand til omkringboende, vurderes interne transporter ved ejendommens driftsbygninger dermed ikke at give anledning til støvgener for omkringboende.

Færdsel på offentlig vej reguleres af færdselsloven og håndhæves af politiet. Transport på de offentlige og private veje og gener fra kørsel på veje længere væk kan dermed ikke reguleres i miljøgodkendelser, iht. flere klagenævnsafgørelser.

Eventuelle støvgener fra transport ved ejendommens driftsbygninger og adgangsvejen på matriklen er omfattet af støjvilkårene.

Det er oplyst, at der kan forekomme transporter med afhentning af slagtesvin i nattetimerne og i andre tilfælde kan der være transporter fra kl. 6. Det er oplyst, at der kan forekomme transporter med husdyrgødning i tidsrummet fra kl. 6-23. Det må hertil bemærkes, at støj fra lastbiler og traktorer ved ejendommens bygningssæt er omfattet af godkendelsens støjvilkår, uanset om det er egne køretøjer eller andre vognmænd.

Støjen ved nabobeboelser må om natten, kl. 22-7, maksimalt være 40 dB(A) midlet over ½ time. Ansøger skal derfor være opmærksom på at minimere antallet af kørsler ved ejendommens driftsbygninger og adgangsvejen på matriklen i nattidsrummet.

På lørdage er støjgrænsen 45 d(B)A fra kl. 14-18. På søn- og helligdage er støjgrænsen 45 dB(A) fra kl. 7-18. Ansøger skal derfor være opmærksom på at minimere antallet af kørsler ved ejendommens driftsbygninger og adgangsvejen på matriklen i tidsrummet.

Holbæk Kommune vurderer, at det vil være muligt at planlægge de fleste kørsler, så de ikke finder sted i nattetimerne, på lørdag eftermiddage og på søn- og helligdage.

Der gøres desuden opmærksom på kommunens tomgangsregulativ fra 2012, hvorefter en bil kun må holde i tomgang i max. 1 minut.

Holbæk Kommune vurderer, at støjvilkårene ved naboer vil blive overholdt, og at transporter i øvrigt ikke vil give anledning til væsentlige gener, som ikke kan accepteres, når man bor på landet.

4.9 Affald og ressourcer

4.9.1 Affald

Ansøgers oplysninger fremgår af afsnit 2.8.1 og 2.8.2 i miljøkonsekvensrapporten (bilag 3).

Kommunens vurdering

Opbevaring og afhentning af døde dyr er reguleret efter Fødevarestyrelsens bekendtgørelse om opbevaring af døde dyr (nr. 558 af 01.06.2011). Døde dyr opbevares i container eller overdækket på fast plads ved gylletank. Det vurderes at pladsen er afskærmet fra indkig.

Bortskaffelse af affald skal følge kommunens affaldsregulativ.

Holbæk Kommune vurderer, at opbevaring, håndtering og bortskaffelse af døde dyr og affald sker på miljømæssig forsvarlig måde. Der stilles vilkår om, at bortskaffelse af affald til rette modtager skal dokumenteres over for kommunen. Ved de regelmæssige miljøtilsyn på ejendommen bliver håndteringen af affald gennemgået jævnfør de generelle bestemmelser, samt det til enhver tid gældende affaldsregulativ i Holbæk Kommune. Håndteringen af affald omhandler både indretning af oplagene og bortskaffelse.

Ved tilsyn skal der kunne fremvises kvittering på aflevering af farligt affald.

4.9.2 Tagvand og spildevand

Ansøgers oplysninger fremgår af afsnit 2.8.5 i miljøkonsekvensrapporten (bilag 3).

Fra produktionsanlægget er der sanitetsvand, spildevand fra vask af stalde og fra vaskeplads. Der er tagvand fra bygninger.

Sanitetsvand føres til septiktank, som tømmes via kommunal tømningssordning. Spildevand opsamles i ejendommens gyllesystem og er indregnet i normtallene for gylleproduktion. Tagvand fra det eksisterende staldanlæg afleder til markdræn.

Kommunens vurdering

Der er stillet vilkår om at eventuel vask af maskiner skal foregå på en støbt, fast plads og bortledning af vaskevand skal ske til en opsamlingsbeholder, så vask ikke giver anledning til forurening af vandløb. Der er vilkår om opsyn ved overpumpning af gylle, og om at påfyldning af gyllevogn skal ske på befæstet areal eller med sugekran monteret på traktor af hensyn til jord og grundvand.

Udleveringsramper, flydende handelsgødning og flydende foder er også punkter, hvorfra der kan ske forurening, og der er stillet vilkår herom.

Herved opfyldes kravet i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen om, at IE-husdyrbrug skal have vilkår om at de forurenede områder skal begrænses, med henblik på at reducere produktion af spildevand (§ 43 stk. 1 nr. 8).

Eventuel påfyldning og vask af sprøjteudstyr til pesticider skal i øvrigt følge reglerne i Vaskepladsbekendtgørelsen nr. 1401/2018.

4.9.3 Olie og kemikalier

Ansøgers oplysninger fremgår af afsnit 2.8.3 i miljøkonsekvensrapporten (bilag 3).

Spildolie og kemikalieaffald opbevares ikke på ejendommen.

Der er opstillet en 1.200 l tank i foderladen til fyringsolie til brug ved udtørring af stald efter vask. Der er ikke oplag af kemikalier og spildolie.

Kommunens vurdering

Opstilling og afmelding af olietanke reguleres i henhold til olietanksbekendtgørelsen (nr. 1257/2019).

Holbæk Kommune gør opmærksom på, at håndtering af olie og kemikalier skal følge reglerne i kommunens forskrift fra 2022 <https://holbaek.dk/media/5uha3fo3/forskrift-for-haandtering-og-opbevaring-af-olier-og-kemikalier-i-holbaek-kommune.pdf>. Med disse forholdsregler mindskes risikoen for en punktforurening som følge af uheld under håndtering af olie. Der stilles derfor ikke vilkår herom.

Herved opfyldes krav i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen om, at IE-brug skal have vilkår om at begrænse frigivelse af farlige stoffer (§ 43 stk. 1, nr. 13).

4.10 BAT

Med begrebet BAT – Best Available Techniques menes den mest effektive teknik til opnåelse af en generelt høj beskyttelse af miljøet som helhed. Teknikken er tilgængelig, når den er udviklet i en målestok, der medfører, at den kan anvendes på økonomisk og teknisk levedygtige vilkår, idet der tages hensyn til omkostninger og fordele.

Ammoniakemissionen fra husdyrbruget er på 3.966 kg NH₃-N/år. I forbindelse med miljøgodkendelser af husdyrbrug med en ammoniakemission på mere end 750 kg N/år, skal ammoniakemissionen reduceres til et niveau svarende til BAT.

Ved fastlæggelse af BAT-niveauet for ammoniak anvendes beregningerne i husdyrgodkendelse.dk. BAT-kravet beregnes ud fra EU's BAT-konklusion fra 21. februar 2017, som det fremgår af husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen. Det er op til det enkelte husdyrbrug at beslutte, hvilke virkemidler, der tages i anvendelse for at opfylde BAT-emissionsgrænseværdien.

I forbindelse med behandling af denne ansøgning om miljøgodkendelse, er der foretaget en vurdering af, om de beregnede emissionsgrænseværdier, der fastsættes som BAT-krav, overholdes. Desuden vurderes anvendte virkemidler til begrænsning af ammoniakemissionen.

IE-husdyrbrug skal desuden redegøre for anvendelsen af bedste tilgængelige teknik indenfor emnerne management, råvarer, energi og vand (husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen bilag 1 punkt C).

4.10.1 BAT – Ammoniakemission

Ansøgers oplysninger fremgår af afsnit 2.9 i miljøkonsekvensrapporten (bilag 3).

Kommunens vurdering

Husdyrbrugets tab af ammoniak til omgivelserne beregnes som summen af emissionen fra stalde og opbevaringsanlæg. Beregningen af emissionen baseres på oplysninger om husdyrholdets dyretyper, staldanlæg, opbevaringsanlæg for husdyrgødning og valgte teknologier.

BAT-krav stilles for emissionen fra staldene, men ansøger kan inddrage emissionen fra lagre, hvis det ønskes.

BAT-kravet beregnes ud fra den ansøgte driftsfase i husdyrgodkendelse.dk, hvor der indsættes de virkemidler, der er stillet som vilkår i eventuelle tidligere godkendelser. I denne sag er der teknologiske virkemidler i form af teltoverdækning af gyllebeholder, i den tidligere miljøtilladelse fra 2022.

Den eksisterende stald er angivet som "Eksisterende staldafsnit, BAT-krav fastsat i tidligere afgørelse". Gyllebeholderen er angivet som "Eksisterende gødningsopbevaringsanlæg, BAT-krav fastsat i tidligere afgørelse".

Det vejledende BAT-krav overholdes:

Samlet BAT beregning	Stalde	Lagre	Total
Samlet BAT krav (kg NH ₃ -N /år)	3774	383	4157
Faktisk emission (kg NH ₃ -N /år)	3774	192	3966
Forskel (kg NH ₃ -N /år)			192
Vejledende BAT overholdt			Ja

Tabel 8. BAT beregning

Kommunen vurderer, at der for det ansøgte projekt i tilstrækkeligt omfang er redegjort for, at projektet lever op til BAT-kravet med hensyn til ammoniakemission.

BAT-kravet overholdes ved anvendelse af de ansøgte staldtyper samt de teknologiske virkemidler i form af teltoverdækning af gyllebeholderen.

Der stilles vilkår til dyre- og staldtyper samt de anvendte teknologier jævnfør Teknologilisten.

4.10.2 BAT – Råvarer

Ansøgers oplysninger fremgår af afsnit 4.2.1 i miljøkonsekvensrapporten (bilag 3).

Kommunens vurdering

Kommunen vurderer, at der for det ansøgte projekt i tilstrækkeligt omfang er redegjort for, at projektet lever op til bedst tilgængelig teknik for foderforbrug.

4.10.3 BAT – Energi

Ansøgers oplysninger fremgår af afsnit 2.8.4 og 4.2.2 i miljøkonsekvensrapporten (bilag 3).

Kommunens vurdering

Kommunen vurderer, at der for det ansøgte projekt i tilstrækkeligt omfang er redegjort for, at projektet lever op til bedst tilgængelig teknik for energi.

Kommunen vurderer endvidere, at det er BAT at sikre sig mod utilsigtet forbrug af energi. Da forbruget angiveligt er konstant hen over året, vil det med registrering af elforbrug hver 3. måned være lettere at opdage utilsigtet forbrug.

For at sikre at bedste praksis altid opretholdes, stilles der vilkår om renholdelse og servicering af ventilationsanlæg, og om aflæsning og registrering af elforbrug hver 3. måned.

4.10.4 BAT – Vand

Ansøgers oplysninger fremgår af afsnit 2.8.5 og 4.2.3 i miljøkonsekvensrapport (bilag 3).

Kommunens vurdering

Kommunen vurderer, at der for det ansøgte projekt i tilstrækkeligt omfang er redegjort for, at projektet lever op til bedst tilgængelig teknik for vand.

Kommunen vurderer endvidere, at det er BAT at sikre sig mod utilsigtet forbrug af vand. Da forbruget angiveligt er konstant hen over året, vil det med registrering af vandforbrug hver 3. måned være lettere at opdage utilsigtet vandspild og eventuelle brud på rørsystemer. Der stilles vilkår om dette.

Herved opfyldes krav i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen om, at IE-brug skal have vilkår om at minimere vandforbruget (§ 43 stk. 1, nr. 9).

4.10.5 BAT – Management

Ansøgers oplysninger fremgår af afsnit 4.2.4 i miljøkonsekvensrapporten (bilag 3).

Kommunens vurdering

Kommunen vurderer, at der for det ansøgte projekt i tilstrækkeligt omfang er redegjort for, at projektet lever op til bedst tilgængelig teknik med hensyn til management.

For at sikre at bedste praksis altid opretholdes, stilles der vilkår om

- egenkontrol og dokumentation herfor,
- renholdelse og servicering af ventilationsanlæg, og
- registrering af bortskaffelse af affald

4.11 Driftsforstyrrelser og uheld

Ansøgers oplysninger fremgår af afsnit 3.1.5 i miljøkonsekvensrapporten (bilag 3).

Kommunens vurdering

Der er i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen § 51 krav om, at ejendommen skal have en beredskabsplan og om, hvad planen skal indeholde. Holbæk Kommune vurderer, at beredskabsplanen, skal være let tilgængelig og synlig for ansatte og øvrige, der færdes på ejendommen. Beredskabsplanen skal være skrevet på et sprog, der kan forstås af de ansatte, hvilket i udgangspunktet er på dansk og på de ansattes modersmål. Beredskabsplanens indhold skal være kendt af gårdens ansatte mm. og udleveres til evt. indsatsleder / miljømyndighed i forbindelse med uheld, forureninger, brand og lignende.

Beredskabsplanen skal opdateres én gang årligt, inden den 31. december, samt efter uheld. Dato for opdatering skal fremgå af beredskabsplanen. Der stilles vilkår om dette.

For at udgå forurening i forbindelse med spild af gylle, stiller kommunen vilkår om at al pumpning og håndtering af gylle foregår under opsyn.

Det vurderes, at udarbejdelse af beredskabsplan, de indmeldte tiltag, og vilkår for projektet imødegår de væsentligste risici for alvorlig forurening.

4.12 Egenkontrol

Der er stillet vilkår om logbog til egenkontrol, for at sikre, at tilsynsmyndigheden til enhver tid kan kontrollere, at husdyrbruget overholder kravene til rengøring af stalde og ventilationsanlæg, reparationer og eftersyn, registrering af el- og vandforbrug.

Der skal også foretages løbende dokumentation for bortskaffelse af affald.

Der er stillet vilkår om at logbog samt øvrig dokumentation skal opbevares på husdyrbruget i mindst fem år og forvises på tilsynsmyndighedens forlangende.

Herved opfyldes krav i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen om, at IE-brug skal have vilkår om at overvåge foranstaltningerne (§ 43 stk. 1, nr. 11).

4.13 Ophør af husdyrbruget

Ansøgers oplysninger fremgår af afsnit 4.1 i miljøkonsekvensrapporten (bilag 3).

Kommunens vurdering

Det fremgår af husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen, at ved ophør af aktiviteter på et IE-husdyrbrug bliver husdyrbruget omfattet af regler i jordforureningsloven, der omhandler afhjælpning af jord- og grundvandsforurening. Ophøret skal anmeldes til kommunen med oplæg til vurdering efter reglerne i jordforureningsloven. Anmeldelsen skal indsendes senest 4 uger efter driftsophør.

Der stilles derfor vilkår om, at husdyrbruget skal meddele kommunen, hvis driften ophører, eller hvis produktionen nedsættes så meget, at ejendommen ikke længere er et IE-husdyrbrug.

Hvis gyllebeholdere afmeldes den lovpligtige beholderkontrol, skal dette anmeldes til kommunen.

Desuden stilles vilkår om oprydning i forbindelse med ophør, når husdyranlæg eller gyllebeholdere ikke længere anvendes.

Herved opfyldes krav i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen om, at IE-brug skal have vilkår om at undgå forureningsfare ved ophør (§ 43 stk. 1, nr. 12).

4.14 Alternative løsninger

Kommunens vurdering

Ansøger har ikke overvejet alternative løsninger til det ansøgte, da der er tale om anvendelse af eksisterende bygninger og eksisterende staldanlæg. Der søges ikke om bygningsmæssige ændringer, hvorved der ikke er tale om alternative placeringer.

0-alternativet vil være en videreførelse af den hidtidige drift, dog uden den fleksibilitet i dyrenes størrelse, som følger af nærværende § 16a miljøgodkendelse. Godkendelsen giver mulighed for, at ejendommens produktion bliver mere konkurrencedygtig.

4.15 Samlet vurdering

Ansøger har i afsnit 5 i miljøkonsekvensrapporten (bilag 3) foretaget samlet konklusion vedrørende de seks punkter, der fremgår af § 4, stk. 8 i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen.

Kommunens vurdering

Kommunen kan tilføje, at spørgsmål vedrørende smittefare fra husdyrbrug og antibiotikaresistens håndteres af generelle veterinærregler i fødevarestyrelsens regi. Kommunen vurderer, at der ikke er forhold vedrørende det konkrete projekt, som gør, at der skal udvises særlig forsigtighed udover det, der følger af de generelle veterinærregler.

Ansøger har indsendt en ansøgning via www.husdyrgodkendelse.dk, og har samtidig indsendt en miljøkonsekvensrapport, som krævet i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens bilag 1 punkt A, B, C, E og F.

Holbæk Kommune har inddraget ansøgningen og miljøkonsekvensrapporten i sagsbehandlingen, og har inddraget relevante oplysninger, der er fremkommet via høringerne i forbindelse med forannoncering af ansøgningen og i forbindelse med udkastet. Holbæk Kommune har på

denne baggrund undersøgt projektets indvirkning på miljøet. Den begrundede konklusion med de relevante vilkår er indarbejdet i denne godkendelse.

Holbæk Kommune vurderer, at husdyrbruget har truffet de nødvendige foranstaltninger til at forebygge og begrænse forurening, og drives på en måde der er foreneligt med omgivelserne. Det sker ved anvendelse af den bedst tilgængelige teknik, når husdyrbruget indrettes og drives som beskrevet i ansøgningen, og efterlever vilkårene i denne godkendelse.

Holbæk Kommune vurderer, at projektet er i overensstemmelse med kommuneplanens rammer og at det ansøgte ikke har en væsentlig negativ indvirkning på naboer, miljø, naturværdier og landskabelige værdier. Holbæk Kommune vurderer desuden, at projektet ikke vil påvirke Natura 2000-områder væsentligt, eller ødelægge plantearter, eller yngle- eller rasteområder for bilag IV-arter.

5. Bilag

Bilag 1. Situationsplan

Rød bygning er stald med produktionsarealer. Blå cirkel er gyllebeholder. Gul markering er foderlade.

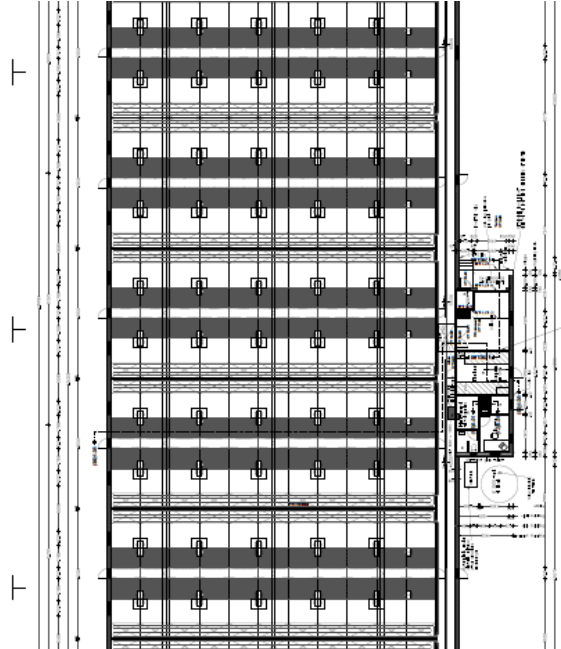

Staldanlægget set fra nord

Bilag 2. Produktionsareal

Staldtegningens bruttoareal fratrukket krybbearealer og gangarealer mellem stierne, svarer til de nettoproduktionsarealer, der er ansøgt om i skema 240956.

Eksisterende stald:

Bilag 3. Miljøkonsekvensrapport (ansøgers konsulent)

**Ansøgning om miljøgodkendelse efter
husdyrbruglovens**

§ 16a

Smågrise og slagtesvin i eksisterende stalde og bygninger

Protekta Farms A/S

Sølyst 1, 4532 Gislinge

Datablad (A)

Ansøger	<i>Protekta Farms A/S</i>
Ansøger CVR nummer	<i>18490730</i>
Ejendommens ejer	<i>Nesdugård A/S</i>
Ejers CVR nummer	<i>40590552</i>
Husdyrbrugets adresse	<i>Sølyst 1, 4532 Gislinge</i>
CHR-nummer	<i>116021</i>
Kommune	<i>Holbæk</i>
Ejendomsnummer	<i>3160018704</i>
Matrikel-nr.	<i>1e m.fl. Lammefjorden, Gislinge</i>
Andre husdyrbrug drevet af ansøger	<i>Hagesholmvej 17, Brændemosevej 31, 4400 Kalundborg Nostrupvej 57, 4400 Kalundborg Nyrupvej 118, 4400 Kalundborg Lerchenfeldvej 231, 4400 Kalundborg</i>
Biaktiviteter	<i>ingen</i>
Ansøgningsskema	<i>240956</i>
Konsulent; 15 års anciennitet som miljørådgiver	<i>VKST f.m.b.a, CVR-nr.: 31123992 Milkøkonsulent cand. agro. Piil Krogsgaard. Mail: pkr@vkst.dk, mobil nr. 4040 5523 Adresse: Fulbyvej 15, 4180 Sorø</i>
Ansøgning indsendt	<i>Oktober 2023 December 2023</i>

Forord

Der er den 16. december 2022 meddelt miljøtilladelse i medfør af husdyrbruglovens § 16b til husdyrbruget på Sølyst 1 med en produktion af smågrise.

Det er nu ønsket at kunne udnytte Sølyst til produktion af slagtesvin ved indsættelse af smågrise ved 7 kg.

Denne ændring betyder, at der skal meddeles en miljøgodkendelse. Da der er mere end 2.000 stipladser til slagtesvin er det et IE-husdyrbrug. Miljøgodkendelse til husdyrbruget skal derfor søges og meddeles efter husdyrbrugslovens § 16 a stk. 2.

Oplysningerne i denne miljøkonsekvensrapport supplerer oplysningerne i det digitale ansøgningssystem husdyrgodkendelse.dk i henhold til oplysningskravet beskrevet i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens bilag 1.

Miljøkonsekvensrapporten påviser, beskriver og vurderer det ansøgtes forventede væsentlige og eventuelle kumulative indvirkninger på miljøet. Rapporten beskriver desuden de eventuelle foranstaltninger, som ansøger har truffet for at undgå, forebygge eller begrænse og om muligt neutralisere forventede væsentlige skadelige indvirkninger på miljøet. Beskrivelsen indeholder følgende emner jf. husdyrgodkendelsesbek. § 4 stk. 8.;

Stk. 8. Miljøkonsekvensrapporten, herunder de oplysninger, som ansøger skal give efter bilag 1, pkt. E og F, skal på en passende måde påvise, beskrive og vurdere det ansøgtes væsentlige direkte og indirekte virkninger i forhold til

- 1) befolkningen og menneskers sundhed,*
- 2) biologisk mangfoldighed med særlig vægt på kategori 1- og 2-natur samt bilag IV-arter,*
- 3) jordarealer, jordbund, vand, luft og klima,*
- 4) materielle goder, kulturarv og landskabet,*
- 5) samspillet mellem to, flere eller alle faktorer nævnt i nr. 1-4 og*
- 6) sårbarhed i forhold til risici for større ulykker eller katastrofer som følge af faktorerne efter nr. 1-5.*

Beskrivelser og vurderinger i denne rapport danner sammen med beregninger udført i det digitale ansøgningssystem husdyrgodkendelse.dk grundlag for kommunens afgørelse om miljøgodkendelse til husdyrproduktionen på ejendommen.

Indholdsfortegnelse

Datablad (A).....	2
Forord 3	
1. Ikke teknisk resumé.....	6
1.1. Ikke-teknisk resumé af påtænkte foranstaltninger ved IE-brugets ophør.....	8
1.2. Undersøgte alternativer til teknologi og foranstaltninger.....	8
2. Husdyrbruget og det ansøgte.....	8
2.1. Indretning og drift af anlæg.....	8
2.1.1. Beskrivelse af den ansøgte samt nuværende produktion.....	9
2.1.2. Produktionsareal, staldsystem, dyretype og miljøteknologi.....	10
2.1.3. Opbevaringsanlæg, håndtering, produktion og kapacitet.....	11
2.1.4. Ventilation.....	12
2.1.5. Teknologi.....	12
2.2. Bygningsmæssige ændringer og anlægsarbejde.....	12
2.2.1. Erhvervmæssig nødvendighed.....	12
2.3. Produktionsmæssig sammenhæng med andre husdyrbrug.....	12
2.4. Husdyrbruget og det ansøgte beliggenhed.....	12
2.4.1. Farve og arkitektonisk udtryk.....	12
2.4.2. Landskabs- og planmæssige forhold.....	13
2.4.3. Generelle afstandskrav (§§ 6 og 8).....	16
2.5. Husdyrbrugets ammoniakemission.....	17
2.5.1. Beliggenhed i forhold til natur.....	17
2.5.2. Bilag IV-arter.....	20
2.6. Husdyrbrugets lugtemission.....	21
2.7. Øvrige emissioner og genepåvirkninger.....	23
2.7.1. Støj.....	24
2.7.2. Støv.....	25
2.7.3. Lys.....	26
2.7.4. Skadedyr.....	26
2.7.5. Transporter.....	27
2.7.6. Rystelser.....	30
2.7.7. Egenkontroller.....	30
2.8. Reststoffer, affald og naturressourcer.....	31
2.8.1. Døde dyr.....	31
2.8.2. Affald.....	31
2.8.3. Olie og kemikalieforbrug.....	32
2.8.4. Energiforbrug.....	33
2.8.5. Vandforbrug og påvirkning af vandressourcen.....	33
2.9. BAT- ammoniak.....	34
2.10. Grænseoverskridende virkninger.....	35
3. Miljøkonsekvensvurdering.....	35
3.1. Beskrivelse af det ansøgte.....	35

3.1.1. Det ansøgttes placering, udformning, dimensioner.....	35
3.1.2. Det ansøgttes forventede væsentlige indvirkninger på miljøet og de foranstaltninger der påtænkes truffet for at undgå, forebygge eller begrænse skadelige indvirkninger på miljø.....	36
3.1.3. Andet i forhold til befolkningen og menneskers sundhed.....	36
3.1.4. Påvirkninger af jordarealer, jordbund og vand.....	36
3.1.5. Risici for større ulykker og katastrofer.....	37
3.1.6. Det ansøgte husdyrbrugs indvirkning på klimaet og projektets sårbarhed over for klimaændringer.....	37
3.1.7. Alternative løsninger som ansøger har undersøgt.....	38
4. Oplysninger i relation til IE-husdyrbruget.....	38
4.1. Foranstaltninger ved IE-husdyrbrugets ophør.....	39
4.2. BAT- Råvarer, energi, vand, management mv.....	39
4.2.1. BAT- råvarer.....	41
4.2.2. BAT-Energi.....	41
4.2.3. BAT-Vand.....	41
4.2.4. BAT-Management.....	41
5. Konklusion.....	42
6. Bilag.....	42

1. Ikke teknisk resumé

Nudrift og det ansøgte projekt

Nesdugård A/S ejer ejendommen Sølyst 1, 4532 Gislinge. Ejendommens jordtilliggende er bortforpagtet til Amager rullegræs. Ejendommens staldanlæg på Sølyst 1 har hidtil været udlejet til Hagesholm Multisite KS, der har haft en smågrisebesætning.

Den nuværende lovlige husdyrproduktion på ejendommen er godkendt ud fra stipladsmodellen, og udgøres af et produktionsareal på 2.533 m² til smågrise. Godkendelsen er meddelt i 2022.

Hele produktionsanlægget er nu udlejet til Protekta Farms A/S, der vil anvende anlægget til produktion af slagtesvin, hvor smågrisene kommer fra ansøgers sobesætning på Brændemosevej 31 i Kalundborg. Grisene indsættes ved 7 kg og fedes op til afgang som slagtesvin.

For at have størst fleksibilitet i udnyttelse af anlægget, er det ønsket at få godkendt anlægget til "flex-gruppe" dvs. at der kan være enten smågrise eller slagtesvin på ejendommen, eller en blanding heraf. Vurderingen i husdyrgodkendele.dk sker efter "worst case" hvad angår både lugt og ammoniakemission fra anlægget. Det er i dette tilfælde slagtesvin.

Protekta Farms er ansøger af denne godkendelse. Nesdugård ejer desuden ejendommen Hagesholmvej 17, 4520 Svinninge. Denne stald lejes også af Protekta Farms og skal anvendes til produktion af slagtesvin. De 2 anlæg fungerer selvstændigt.

I forbindelse med ændring af dyreholdet fra smågrise til smågrise/slagtesvin sker er ingen ændringer af staldanlægget, og produktionsarealet er fortsat 2.533 m².

Oversigt Sølyst

Ansøgningen tager udgangspunkt i den nuværende lovlige drift, og den drift der var på anlægget for 8 år siden.

Der er 1 gylletank på ejendommen på 4.500 m³.

Konsekvenser for omboende, natur og miljø

Ændringen fra smågrise til slagtesvin medfører ingen ændringer produktionsanlægget i forhold til den nuværende produktion og drift og der sker der heller ingen væsentlige ændringer for naboer omkring husdyrbruget i forhold til oplevelse af støj, støv, lugt eller færdsel til og fra husdyrbruget mv.

Lugt

Beregninger i ansøgningssystemet viser, at lugten fra anlægget øges, men kravene i lovgivningen om lugtpåvirkning af naboer, samlet bebyggelse og byer er overholdt.

Trafik, støj og støv

I dag er antallet af transporter gns. ca. 1,3. Fremadrettet bliver der ca. i gns. 1 transport dagligt.

Det vurderes, at generne for nabobeboelser som følge af transport til og fra husdyrbruget vil være begrænsede, da ejendommens til- og frakørselsforhold ligger hensigtsmæssigt i forhold til omboende. Pga. placeringen vil produktionen og intern transport ikke give gener i form af støv og støj fra interne transporter på husdyrbruget.

Landskab

Ejendommen er lokaliseret i et område, hvor der ikke er særlige landskabelige værdier, der skal tilgodeses.

Der er ingen ændringer af anlægget, der vil påvirke landskabsoplevelsen.

Påvirkning af natur og Bilag IV-arter

De mest ammoniakfølsomme naturområder indenfor habitatudpegninger ligger i en afstand af ca. 9,2 km fra husdyranlægget. Nærmeste mose betegnet som kat- 3 natur ligger med en afstand på 2,7 km fra centrum af nærmeste stald. Der er lokaliseret andre naturområder i kortere afstand fra anlægget omfattet af den vejledende registrering af § 3-områder efter naturbeskyttelsesloven. Beregninger viser, at hverken natur beskyttet efter danske nationale regler eller efter EU-regler, vil modtage et større ammoniakbidrag end de grænser, der er fastsat i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen.

Det ansøgte forventes ikke at påvirke beskyttede arter efter EU's naturbeskyttelsesdirektiver. Det skyldes, at der ikke fjernes eller ødelægges yngle- eller rasteområder i forbindelse med det ansøgte.

Bedste tilgængelige teknik (BAT)

Husdyrbruget er underlagt krav om at anvende den bedst tilgængelige teknologi i forhold til udledning af ammoniak.

Med den ønskede ændring af driften er der krav om, at der højst må udledes 4.157 kg ammoniak pr. år, fra ejendommens husdyrbrug. Dette krav til emissionen er i lovgivningen sat ud fra viden om, hvad der kan lade sig gøre, ved at anvende de bedste teknikker på markedet, der er tilgængelige til en pris, der er realistisk i forhold til produktionens størrelse. I dette projekt, hvor der ikke foretages udvidelser eller renoveringer, vil kravet til BAT kunne opfyldes med den gulvtype der forefindes uanset ammoniakfordampningen.

Der anvendes BAT i forhold til management, foder, vand og energi.

Husdyrbruget har en produktion på mere end 2.000 stipladser til slagtesvin og er dermed et IE-brug. Det betyder, at husdyrbruget er omfattet af en række særregler, som kun gælder for IE-brug med ophæng i EU's BAT-konklusioner for store husdyrbrug.

Det betyder, at husdyrbruget skal efterleve krav om at have et miljøledelsessystem, have plan for uddannelse af personale, have plan for regelmæssig kontrol, reparation, vedligeholdelse og beredskab samt leve op til fodringskrav, krav om energieffektiv belysning mv.

Alternative løsninger

Der er ikke overvejet alternative løsninger til det ansøgte, da der er tale om anvendelse af eksisterende bygninger og eksisterende staldanlæg.

Tiltag til at begrænse miljøpåvirkninger

Der er i ansøgningen redegjort for hvilke teknikker og metoder, der er taget i anvendelse for at begrænse miljøpåvirkningen mest muligt. Blandt andet vil der blive;

- Udarbejdet en beredskabsplan for husdyrbruget som skal sikre, at forurening i forbindelse med et evt. uheld begrænses mest muligt.
- Udarbejdet en miljøledelse for ejendommen

Samlet vurderes det, at det ansøgte projekt har truffet de nødvendige foranstaltninger til at forebygge og begrænse forureningen ved anvendelse af den bedste tilgængelige teknologi, samt at husdyrbruget ikke medfører væsentlige miljømæssige påvirkninger, og at husdyrbruget i øvrigt kan drives på stedet på en måde, der er forenelig med hensynet til omgivelserne.

1.1. Ikke-teknisk resumé af påtænkte foranstaltninger ved IE-brugets ophør

Hvis husdyrproduktionen på ejendommen ophører, vil anlægget blive tømt og rengjort således at der ikke opstår risiko for forurening eller unødigt risiko for skadedyr. Eventuelt oplag af foder, hjælpestoffer og affald fra produktionen vil blive bortskaffet.

Gyllebeholderen tages ikke nødvendigvis ud af drift med ophør af husdyrproduktionen, da der fortsat kan være markbrug under bedriften. Hvis gyllebeholderen tages ud af drift, vil den blive tømt og husdyrgødningen udbragt efter gældende lovgivning.

1.2. Undersøgte alternativer til teknologi og foranstaltninger

Der er ikke BAT-krav til anvendelse af teknologi. Overdækning af gylletanken er dog taget med som ammoniakreducerende tiltag.

I forhold til lugt, har der ikke været behov for at indføre lugtreducerende miljøteknologi, der vil kunne begrænse lugtemissionen fra staldene.

2. Husdyrbruget og det ansøgte

I dette kapitel redegøres der for det ansøgte, husdyrbrugets indretning og drift samt beliggenhed i forhold til omgivelserne.

Der redegøres desuden for husdyrbrugets ammoniak- og lugtemission, herunder påvirkninger af natur og naboer og for øvrige eventuelle påvirkninger med støj, støv, lys, skadedyr, transport, affald og ressourcer.

2.1. Indretning og drift af anlæg

Det konkrete projekt er omfattet af § 16a stk. 2 pkt. 1 i Husdyrbrugloven (LBK nr. 520 af 3. maj 2019).

Husdyrproduktionen på Sølyst drives teknisk og forureningsmæssigt adskilt fra øvrige andre ejendomme med husdyrproduktion.

2.1.1. Beskrivelse af den ansøgte samt nuværende produktion

Tidligere godkendelse og 8-års drift

Den nuværende lovlige husdyrproduktion på ejendommen Sølyst 1, 4532 Gislinge er defineret ved et produktionsareal på 2.533 m² til smågrise.

Produktionen i dag foregår i 1 bygning, hvor der er stier til smågrise. Der er 1 gyllebeholder til opbevaring af husdyrgødning. Beholderen er overdækket.

Der er 7 siloer i foderladen til opbevaring af færdigfoder.

I 2015 var der det samme produktionsareal, men dengang var der slagtesvin i 253 m² af stalden.

Jordene tilhørende ejendommen drives ikke af ansøger, der alene lejer sig ind i driftsbygningen, der anvendes til svineproduktionen.

Ansøgt drift

Der ændres ikke i produktionsanlægget. Det aktuelle ønske er at indsætte smågrise ved 7 kg som fedes med afsætning som slagtesvin.

For størst fleksibilitet i udnyttelse af staldanlægget, er det ønsket fremadrettet at kunne have enten smågrise eller slagtesvin eller en blanding heraf på ejendommen. Der søges dermed om flex-gruppe i husdyrgodkendelse.dk. Alle beregninger for ammoniak - og lugtemission sker derfor som "worst-case" svarende til slagtesvin. Der sker ikke ændring af staldenes gulvprofil.

Dyretype og staldsystemer som indgår i flexgruppen:

- Smågrise. Toklimastald, delvis spaltegulv
- Slagtesvin. Delvist spaltegulv, 50 - 75 % fast gulv

Dyretype og staldsystemer som indgår i flexgruppen:

- Smågrise. Drænet gulv + spalter (50 %/ 50%)
- Slagtesvin. Drænet gulv + spalter (33 %/ 67%)

Alt foder udfodres som tørfoder. Eksisterende siloer anvendes. Sækkevarer opbevares i foderlade.

Biaktiviteter

Der er ingen biaktiviteter på ejendommen

8-års drift og ammoniakpåvirkning af natur

Det er et krav i lovgivningen at merdepositionen af ammoniak til kategori 3 natur beregnes som forskellen mellem depositionen fra husdyrbruget i ansøgt drift og depositionen fra husdyrbruget i såvel den nuværende drift som 8-års driften.

Lagertanke til husdyrgødning er uændret i hele 8 års perioden. Merbelastningen fra anlægget i denne ansøgning stammer således fra omlægning fra smågrise og slagtesvin til en ren slagtesvinebesætning.

Oversigt over 8-årsdriften, nudriften og den ansøgte drift fremgår af nedenstående skema:

Produktionstilladelse	8-års drift, produktion	Nudrift, m ²	Ansøgt drift, m ²
Slagtesvin <i>Drænet gulv og spalter</i>	702	0	0
Smågrise <i>Toklimastald, delvis sp.gulv</i>	40.100	2.280	0
Smågrise <i>Toklimastald, drænet gulv og spalter</i>	0	253	0
Flexgruppe Slagtesvin/smågrise	0	0	2.533
Produktionsareal (m ²)		2.533	2.533

Tilladt produktion i 8-årsdrift, nu- driften og den ansøgte drift

2.1.2. Produktionsareal, staldsystem, dyretype og miljøteknologi

Produktionsarealet er det areal i fast placerede husdyranlæg, hvor dyrene kan opholde sig og har mulighed for at afsætte gødning. Arealer, hvor dyrene kortvarigt opholder sig, skal ikke medtages i opgørelsen.

Det samlede produktionsareal i ansøgt drift er opgjort til 2.533 m², som vist i nedenstående tabel.

NAVN	Staldtype	8-årsdrift m ²	Nudrift m ²	Ansøgt m ²
<i>Smågrise</i>	To-klimastald delvis spaltegulv	2280	2280	
<i>Slagtesvin</i>	Stier drænet gulv og spalter	253		
<i>Smågrise</i>	Stier drænet gulv og spalter		253	
<i>Flex-gruppe</i> <i>Smågrise/slagtesvin</i>	50-75% fast gulv,			2280
<i>Flex-gruppe</i> <i>Smågrise/slagtesvin</i>	Fulldrænet gulv			253
<i>I alt</i>		2.533	2.533	2.533

Ejendommens produktionsareal.

Arealet er opgjort ud fra opmåling af tegninger af anlægget. Tegninger og skitser samt beregninger af produktionsanlægget er vedlagt som bilag.

Arealer i staldene, der ikke indgår som produktionsareal, men hvor der kortvarigt kan opholde sig dyr, såsom udlevering, vil blive rengjort i henhold til husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens § 38.

Overfladearealet af beholderne er beregnet automatisk ved indtegnning af beholderne i husdyrgodkendelse.dk. Overfladeareal af gødningsopbevaringsanlæg bidrager til anlæggets samlede emission af ammoniak. Det bidrager ikke til lugtemission.

Størrelsen af produktionsareal med det aktuelle staldsystem og dyretype samt evt. anvendte teknologier danner grundlag for resultaterne af lugt og ammoniakberegningerne i husdyrgodkendelse.dk.

BAT for ammoniak fra produktionsanlægget er ligeledes baseret på ovenstående samt BAT-forudsætningen for det enkelte staldafsnit (jf. afsnit 2.9)

2.1.3. Opbevaringsanlæg, håndtering, produktion og kapacitet

Gødningsopbevaringsanlæg

I de anvendte staldsystemer produceres der gylle.

Gyllebeholder	Kapacitet (m ³)	Byggeår	Overfladearea l (m ²)	NH ₃ -effekt
1. Gyllebeholder	4.500	2008	949	50-
Forbeholder	21	2008	9	50-
i alt	4.500			

Oversigt over gødningsopbevaring.

Håndtering

Husdyrgødningen bliver opbevaret og håndteret efter bestemmelserne i husdyrgødningsbekendtgørelsen.

Gylle ledes til gyllebeholdere i lukkede rørføringer. Gyllen tømtes ud via fortank.

Omrøring sker normalt kun i forbindelse med at gyllebeholderne tømtes forud for udspreddning. Dette er med til at mindske lugtgener fra oplagring af gyllen. Ca. 90% af gyllen pumpes direkte ud til arealerne og udlægges med selvkørende slangeudlægger.

Vurdering af opbevaring og BAT

Det vurderes, at den ansøgte produktion lever op til krav om BAT med hensyn til opbevaring af husdyrgødning, idet gyllebeholdere har tæt bund og vægge. Jf. BREF-dokumentet er opbevaring af flydende husdyrgødning i gyllebeholder at betragte som BAT.

Forventet gødningsproduktion

Størrelsen af gødningsproduktionen er beregnet ud fra Normtal 2022 fra Århus Universitet. Der kan være store variationer som følge af forskellig håndtering. Opbevaringskapacitet er et tilsynsanziggende og ejendommens faktuelle kapacitetsberegning beregnes i forbindelse med gødningsplanlægning. Gødningsproduktionen er beregnet ud fra den nuværende godkendelse.

Mængden af lager		Ton godning	Tørstof, pct.	Indhold i alt				Indhold pr. ton godning				Emission Kg N (ammoniak)
Staldsystem	Godningstype			Kg N	Kg NH ₄ N	Kg P	Kg K	Kg N	Kg NH ₄ N	Kg P	Kg K	

Delvis spaltegulv med 25-49% fast gulv*	Gylle	0,541	6,60	2,39	1,79	0,467	1,29	4,41	3,31	0,862	2,39	0,33 (0,29+0,04)
---	-------	-------	------	------	------	-------	------	------	------	-------	------	------------------

Slagtesvin	10.000 stk	0,541 t	5.400 t
------------	------------	---------	---------

Opbevaringskapacitet

Den samlede opbevaringskapaciteten på ejendommen udgør 4.500 m³.

I henhold til husdyrgødningsbekendtgørelsen er der krav om minimum 9 mdr. opbevaringskapacitet.

Med en månedlig gødningsproduktion på 5.400 m³/12 ~ 450 m³, er der opbevaringskapacitet til 10 mdr. Her er der ikke taget med, at tankene er overdækket, og der dermed kan fratrækkes 664 m³ i gyllemængden. Kravet om 9 mdr. opbevaringskapacitet er dermed overholdt, men er desuden et tilsynsanliggende.

Vurdering af opbevaringskapacitet

Forholdet omkring tilstrækkelig opbevaringskapacitet er et tilsynsanlæggende og afklares i forbindelse med tilsyn og opgørelse af produktionsomfanget. Der er i tanken mere end 9 mdr. opbevaringskapacitet, og kravet til opbevaringskapacitet er dermed opfyldt.

Det vurderes, at den generelle regulering er tilstrækkelig til at sikre naboer mod unødige gener ved udbringning af husdyrgødning.

2.1.4. Ventilation

Stalden ventileres mekanisk med diffus ventilation med afkast i tagfladen. Ventilationsafkast er placeret jævnt over hele staldlængden.

2.1.5. Teknologi

Dette projekt forudsætter ikke behov for teknologi til overholdelse af BAT. Gylletanken er overdækket, og denne teknologi giver 50% ammoniakreduktion fra tankene

2.2. Bygningsmæssige ændringer og anlægsarbejde

Der opføres ikke nye bygninger eller ændres i stalden.

2.2.1. Erhvervsmæssig nødvendighed

- Ikke relevant.

2.3. Produktionsmæssig sammenhæng med andre husdyrbrug

Husdyrbruget er ikke teknisk, forurenings- og driftsmæssigt forbundet med andre husdyrbrug. Anlægget skal derfor ikke godkendes sammen med andre anlæg til husdyrproduktion.

2.4. Husdyrbruget og det ansøgte beliggenhed

2.4.1. Farve og arkitektonisk udtryk

Produktionsanlægget er opført i grå elementer af grå søsten. Der er tag af grå eternit.

Gyllebeholdere er opført i beton-elementer.

Der foretages ingen bygningsmæssige ændringer, eller ændringer i materiale og farvevalg på staldbygninger i forbindelse med det ansøgte.

Idet der ikke ændres på farvevalg eller arkitektonisk udseende af stalden, er det vurderingen, at effekten og det visuelle udtryk fra anlægget er uændret og neutralt.

2.4.2. Landskabs- og planmæssige forhold

Landskab

Husdyrbruget er lokaliseret i Holbæk Kommune og er beliggende i det åbne land ca. 1,7 km nord for Gislinge og umiddelbart nord for Lammefjordskanalen i et område med landbrug og mindre beboelser.

Området er den inddæmmede Lammefjord og hovedindtrykket er et overvejende åbent fladt landskab med intensivt dyrkede landbrugsarealer med meget lidt beplantning og naturområder. Der er i området kun spredt bebyggelse.

Staldbygningen er ikke markant synlig fra Adlers Allé mod vest.

Nærmeste nabo er beliggende mod nordøst i en afstand af mere end 260 m fra nærmeste staldbygning (Grevingevej 3).

Forhold til Kommuneplan

Ejendommen er placeret i landzone.

Ejendommen ligger indenfor nedenstående udpegninger:

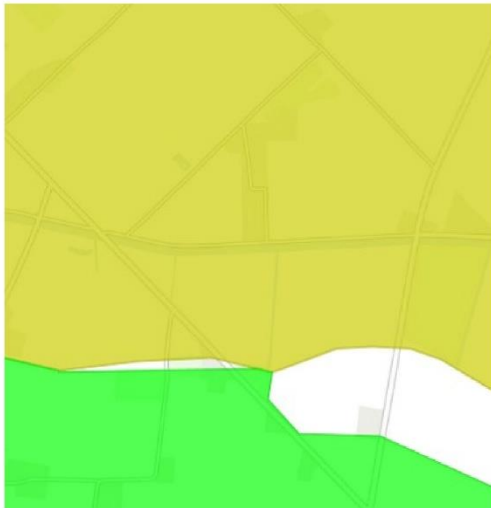
Aktuelle retningslinjer i kommuneplanen
Lavbundsareal
Skovrejsning (Uønsket)

Lavbundsareal

Lavbundsarealer, der kan der genoprettes som vådområder, kan skabe mulighed for at etablere nye vådområder. Nyt byggeri og anlægsarbejder kan derfor ikke gennemføres indenfor disse områder, hvis det vil være til hinder for eller i væsentlig grad besværliggøre et vådområdeprojekt.

Skovrejsningsområde uønsket

Indenfor området må der ikke rejses skov, men efter en konkret vurdering kan udpegningen ændres. De uønskede områder er udpeget hvis andre beskyttelsesinteresser. Man ønsker primært skovrejsning, hvor der skal beskyttes grundvand, fremmes natur eller rekreativ anvendelse.

Værdifuldt landbrugsområde

Husdyrbruget ligger i et område, der er udlagt som særlig værdifuldt landbrugsområde. Særlig værdifuldt landbrugsområde, er den landskabsmæssigt mest robuste områdetype i det åbne land. I disse områder skal restriktioner overfor jordbrugserhvervet begrænses mest muligt. Anlæg i jordbrugsområderne skal tilpasses det omgivende landskab og byggeri.

Udpeging til større husdyrbrug

Ejendommen ligger indenfor udpeging "Store husdyrbrug kvæg". For at undgå konflikter mellem byudvikling, landskabsinteresser og landbrugserhvervets udvikling er der opstillet kriterier for lokalisering af store husdyrbrug med mere end 500 dyreenheder. I de områder, der er udlagt til placering af store husdyrbrug, gælder der ingen eller få planlægningsmæssige og lovgivningsmæssige begrænsninger eller restriktioner i forhold til landbrugsbyggeri. Mod syd

ligger udpegning for "store husdyrbrug kvæg og svin". Udpegningerne har primært funktion ved udpegning af nye husdyrbrug.

Bygge- og beskyttelseslinjer

Produktionsanlægget ligger ikke indenfor bygge- og beskyttelseslinjer og heller ikke indenfor fredede områder. Idet der ikke etableres nyt byggeri har dette ingen betydning.

Vurdering af landskabs- og planmæssige forhold

Ejendommen Sølyst 1 er omfattet af udpegningen "skovrejsning uønsket" og "lavbundsområde".

Ændring af husdyrbruget sker i eksisterende bygning på ejendommen, og der etableres ikke nye bygninger eller anlæg. Da der ikke sker nybyggeri, vil der derved ikke ske påvirkning af landskab. Al eksisterende beplantning bibeholdes. Grundet de store afstande vil der ikke ske nogen væsentlig påvirkning af beskyttelseslinjer, fredede områder eller fredede fortidsminder. På den baggrund vurderes, at det ikke er nødvendigt at foretage foranstaltninger til begrænsning af landskabelig påvirkning i forbindelse med det ansøgte projekt.

2.4.3. Generelle afstandskrav (§§ 6 og 8)

Afstandene til de i Husdyrbrugslovens §§ 6, 7 og 8 nævnte områder fremgår af nedenstående tabeller. Kravene jf. §§ 6 og 7 har karakter af forbudszone. Afstandskravene i § 8 skal overholdes ved udvidelser eller ændringer af husdyranlæg og gødnings- og ensilageopbevaringsanlæg på husdyrbrug, der kan medføre forøget forurening. Ændring fra smågrise til flexgruppe smågrise/slagtesvin giver øget miljømæssig påvirkning. Alle afstandskrav er dog overholdt.

Forbudszoner jf. husdyrbrugsloven § 6			
	Afstandskrav	Placering	Aktuel afstand
Eksisterende eller ifølge kommuneplanens rammedel fremtidigt byzone- eller sommerhusområde	50 m	Gislinge	Ca. 1,7 km
Område i landzone, der i lokalplan er udlagt til boligformål, til blandet bolig- og erhvervsformål eller til offentlige formål med henblik på beboelse, institution, rekreative formål etc., samlet bebyggelse	50 m	Højbyvej 2, Sandby	Ca. 2.1 km
Nabobeboelse	50 m	Grevingevej 3	Ca. 263 m
Forbudszoner jf. husdyrbrugsloven § 7			
Afstand til kategori 1-natur	Min. 10 m		Ca. 9,3 km
Afstand til kategori 2-natur	Min. 10 m		Ca. 4 km

Afstande og afstandskrav jf. husdyrbrugsloven § 8		
	Afstandskrav	Afstand
Ikke-almene vandforsyningsanlæg	Min. 25 m	Ca. 790 m
Almene vandforsyningsanlæg	Min. 50 m	Ca. 2,5 km
Vandløb, herunder dræn og søer	Min. 15 m	Ca. 350 m
Offentlig vej og privat fællesvej	Min. 15 m	Ca. 300 m
Levnedsmiddelvirksomhed	Min. 25 m	> 25 m

Beboelse på samme ejendom	Min. 15 m	Ca. 127 m
Naboskel	Min. 30 m	Ca. 190 m

Afstandskrav øget forurening.

2.5. Husdyrbrugets ammoniakemission

Emissionen af ammoniak fra det ansøgte projekt fremgår af beregninger i husdyrgodkendelse.dk, se nedenstående tabel. Med indsættelse af flexgruppe smågrise/slagtesvin øges ammoniakemissionen.

4.1 Samlet ammoniakemission fra husdyrbruget (stald og lager)			
Drifttype:	Ammoniakemission fra staldafnit (kg NH ₃ -N/år)	Ammoniakemission fra lagre (kg NH ₃ -N/år)	Ammoniakemission fra husdyrbruget (kg NH ₃ -N/år)
Ansøgt drift	3773,9	191,7	3965,6
Nudrift	1580,4	191,7	1772,1
8 års-drift	1858,7	381,6	2240,3

Det samlede resultat af ammoniakberegningerne i husdyrgodkendelse.dk.

Ammoniakemissionen fra det ansøgte projekt udgør 3.966 kg NH₃-N/ha/år.

2.5.1. Beliggenhed i forhold til natur

Der er i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen fastsat grænser for, hvor meget husdyrbrug må påvirke omkringliggende natur med ammoniak. I husdyrgodkendelse.dk beregnes, hvor stor en del af husdyrbrugets ammoniakemission, der afsættes på omkringliggende ammoniakfølsom natur.

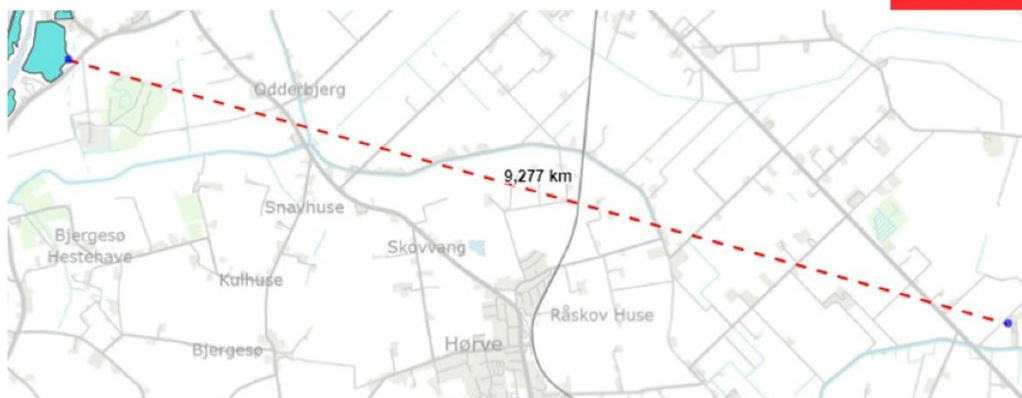
De ammoniakfølsomme naturområder opdeles i kategori 1-natur, kategori 2-natur og kategori 3-natur samt øvrig natur omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3.

Husdyrbrugets afstand i forhold til nærmeste naturpunkter

Kategori 1 natur

Kategori-1 natur er ammoniakfølsom natur beliggende i internationale naturbeskyttelsesområder (Natura 2000 områder). Det er de ammoniakfølsomme Natura 2000-naturtyper, som indgår i udpegningsgrundlaget for Natura 2000 -området og som Naturstyrelsen har kortlagt. Derudover er det heder og overdrev, der er §3 beskyttede efter naturbeskyttelsesloven.

Nærmeste kategori 1 habitatnatur (Kat 1 vest) er habitatnaturtype 2250 "Enebærklit" (70%), 2140 "Klithede" (15%), 2130 "Grå/grøn klit" 15%, der ligger indenfor Natura 2000-område 154 "Sejerø Bugt, Saltbæk vig, Bjergene, Diesbjerg og Bollinge bakke. Naturområdet ligger i en afstand af ca. 9,3 km nordvest for anlægget. Området er samtidig betegnet som kat 1 natur-overdrev.

Jf. husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen må totaldepositionen til kategori 1 natur ikke overstige følgende værdier:

- 0,2 kg NH₃-N/ha/år, hvis der er >1 andet husdyrbrug¹ i nærheden.
- 0,4 kg NH₃-N/ha/år, hvis der er 1 andet husdyrbrug i nærheden.
- 0,7 kg NH₃-N/ha/år, hvis der ikke er andre husdyrbrug i nærheden.

Den beregnede totaldeposition i nærmeste punkt af naturområdet er på 0,0 kg NH₃-N/ha/år.

Kumulation

Der er ikke andre husdyrbrug der skal medregnes i kumulation.

Når totaldepositionen er under 0,7 kg NH₃-N/ha/år er kravet til N-deposition, uanset kumulation, overholdt.

Kategori 2 natur

Kategori-2 natur er nærmere bestemte ammoniakfølsomme naturtyper, der ligger uden for internationale natur-beskyttelsesområder. Det drejer sig om højmoser, lobeliesøer, heder der er større end 10 ha, og som er omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3 samt overdrev der er større end 2,5 ha og som er omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3.

Nærmeste kat. 2 natur (kat 2 nordvest) er et overdrev. Det ligger ca. 3,7 km nordøst for anlægget.

¹ Antallet af husdyrbrug i nærheden defineres i Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens § 26 stk. 2.

Bilag 4. Udpegningsgrundlag nærmeste Natura 2000 område

Natura 2000-plan 2022-2027 – Natura 2000-område nr. 154,

Sejerø Bugt, Saltbæk Vig, Bjergene, Desebjerg og Bollinge Bakke, Habitatområde 135 og 244

Udpegningsgrundlag for Habitatområde nr. 135		
Naturtyper:	Sandbanke (1110)	Vadeflade (1140)
	Lagune* (1150)	Bugt (1160)
	Rev (1170)	Strandvold med enårige planter (1210)
	Strandvold med flerårige planter (1220)	Kystklint/klippe (1230)
	Enårig strandengsvegetation (1310)	Strandeng (1330)
	Forklit (2110)	Hvid klit (2120)
	Grå/grøn klit* (2130)	Klithede* (2140)
	Klitlavning (2190)	Enebærklit* (2250)
	Søbred med småurter (3130)	Kransnålalge-sø (3140)
	Næringsrig sø (3150)	Vandløb (3260)
	Tør hede (4030)	Tørt kalksandsoverdrev* (6120)
	Kalkoverdrev* (6210)	Surt overdrev* (6230)
	Tidvis våd eng (6410)	Hængesæk (7140)
	Tørvelavning (7150)	Rigkær (7230)
	Bøg på muld (9130)	Ege-blandskov (9160)
	Skovbevokset tørvemose* (91D0)	Elle- og askeskov* (91E0)
Arter:	Enkelt månerude (1419)	Mygblomst (1903)
	Kildevældsvindelsnegl (1013)	Skæv vindelsnegl (1014)
	Sumpvindelsnegl (1016)	Stavsild (1103)
	Klokkefrø (1188)	Stor vandsalamander (1166)
	Odder (1355)	

Udpegningsgrundlag for Habitatområde nr. 244		
Naturtyper:	Strandvold med flerårige planter (1220)	Græs-indlandsklit (2330)
	Søbred med småurter (3130)	Kransnålalge-sø (3140)
	Næringsrig sø (3150)	Tør hede (4030)
	Kalkoverdrev* (6210)	Surt overdrev* (6230)
	Kildevæld* (7220)	Rigkær (7230)
	Bøg på mor (9110)	Bøg på muld (9130)
	Ege-blandskov (9160)	Stilkege-krat (9190)
	Elle- og askeskov* (91F0)	
Arter:	Stor vandsalamander (1166)	

Naturtyper og arter, der udgør det gældende udpegningsgrundlag for Natura 2000-området. Tal i parentes henviser til de talkoder, som benyttes for naturtyper og arter fra habitatdirektivets bilag 1 og 2. * angiver, at der er tale om en prioriteret naturtype. Udpegningsgrundlag for habitatområder er blevet revideret som beskrevet i basisanalysen.

Udpegningsgrundlaget er gennemgået i 2018-22. Rigkær (7230) er ikke tilstede i habitatområde H244. Gennemgangen af den nævnte naturtype vedrører derfor alene forekomster i H135.